

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Folkemagt mod pengemagt : Program for Kommunistisk Parti i Danmark

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 2002

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

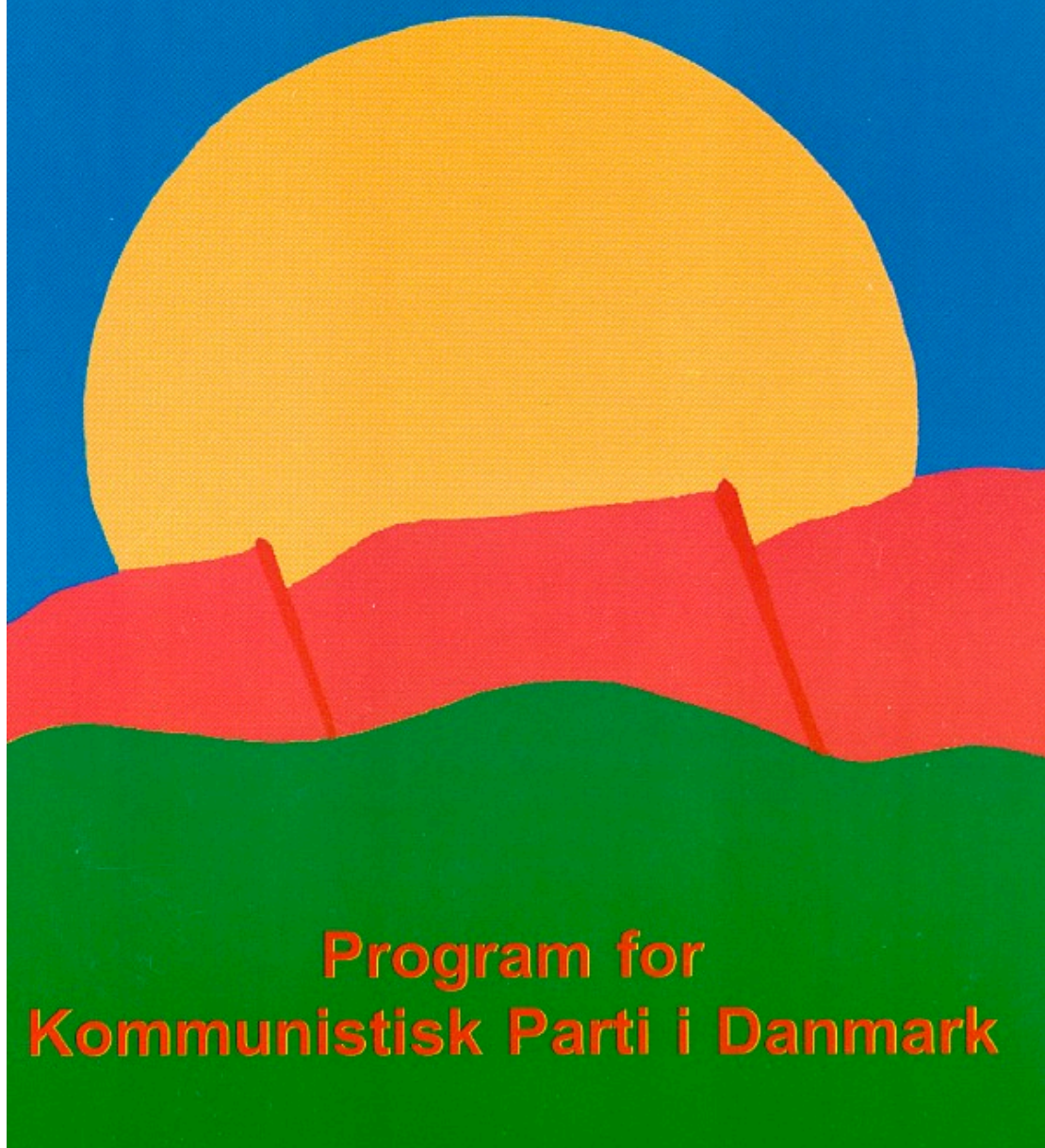
Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

FOLKEMAGT MOD PENGEMAGT

Folkemagt mod pengemagt

**Program for
Kommunistisk Parti i Danmark**

København 2002

Indhold

Folkemagt mod pengemagt	1
Indledning.....	5
1. Socialismen	8
2. Folkets demokrati imod monopolernes diktatur	11
<i>Den samfundsforandrende kraft</i>	<i>13</i>
<i>Arbejderklassen</i>	<i>15</i>
<i>Arbejderklassens organisering</i>	<i>16</i>
<i>EU-kampens nationale og internationale karakter.....</i>	<i>17</i>
<i>Fredsbevægelsen</i>	<i>18</i>
<i>Solidaritetsbevægelser.....</i>	<i>19</i>
<i>Folkelige bevægelser</i>	<i>19</i>
3. Kapitalismen i vor tid	21
<i>De transnationale virksomheder øger deres magt og udplynd- ring</i>	<i>23</i>
<i>Miljøproblemerne</i>	<i>23</i>
<i>Internationale organisationer som redskab for de trans- nationale virksomheder</i>	<i>24</i>

<i>Regionalisering og overnationale statslignende dannelser</i>	25
<i>Nye krige - FN undergraves</i>	26
4. Monopolernes hovedkrav	28
<i>Udviklingslandene</i>	29
<i>De tidligere socialistiske lande</i>	30
<i>De højtudviklede kapitalistiske lande</i>	31
5. Den Europæiske Union	33
<i>Rom-traktatens hierarki</i>	33
<i>Kapitalens fire friheder</i>	34
<i>Konkurrenceforvridning som helligbrøde</i>	35
<i>Den økonomisk-monetære union</i>	36
<i>EU-systemets ekspansion</i>	36
<i>EUs militarisering</i>	37
6. Det midlertidige tilbageslag for socialismen	39
<i>Årsager</i>	40
<i>Erfaringer</i>	42
7. Den internationale arbejderbevægelse	44
<i>De kommunistiske partier</i>	44
<i>De socialdemokratiske partier</i>	46
<i>„Den tredje vej“</i>	48
8. Det danske samfund ved år 2000	50
<i>Samfundets karakteristiske træk</i>	50
<i>Den herskende ideologi</i>	51
<i>Produktiviteten stiger - levevilkårene forringes</i>	52
<i>EUs indflydelse</i>	53
<i>Privatisering og udlicitering</i>	54

9. Kravene i kampen for et folkets demokrati	56
<i>Danmark som retssamfund</i>	<i>56</i>
<i>En ny økonomisk politik.....</i>	<i>57</i>
<i>Kulturel frihed - kulturpolitik</i>	<i>60</i>
<i>Energi- og forsyningspolitik</i>	<i>62</i>
<i>Miljøpolitik</i>	<i>63</i>
<i>Fødevarerproduktion</i>	<i>65</i>
<i>Fagbevægelsen</i>	<i>67</i>
<i>Ligestilling</i>	<i>69</i>
<i>Et EU-princip</i>	<i>70</i>
<i>Sociale rettigheder</i>	<i>71</i>
<i>Sundhedsvæsenet.....</i>	<i>74</i>
<i>Flygtninge og indvandrere</i>	<i>75</i>
<i>Uddannelserne</i>	<i>78</i>
<i>Et demokratisk uddannelsessystem</i>	<i>79</i>
<i>Boligen skal befries for spekulation</i>	<i>83</i>
<i>Dansk sikkerhedspolitik</i>	<i>86</i>
<i>Danmark og de internationale organisationer for fred og sikkerhed.....</i>	<i>89</i>
10. Kommunistisk Parti i Danmark	92

Indledning

Efter sammenbruddet i det socialistiske verdenssystem i slutningen af 1980erne/begyndelsen af 1990erne er styrkeforholdet i den internationale klassekamp væsentlig ændret. Det har forstærket det kapitalistiske systems offensiv over hele kloden.

De få lande, der modsætter sig underordning af imperialismen, udsættes for et voldsomt pres. Det sker bl.a. ved, at disse lande søges isoleret - ved at blive nægtet lån og bistand som Serbien i slutningen af 1999. Eller de udråbes som "slyngel-stater" - som Nordkorea og Libyen - af USA og NATO, eller udsættes for blokade - som Cuba - og holdes i det hele taget uden for verdensmarkedet.

Den kapitalistiske offensiv retter sig ikke kun mod nye områder og nye befolkninger. Den retter sig i voksende omfang mod befolkningerne overalt på Jorden. Der er tale om kvantitative forandringer i formerne for udbytning og undertrykkelse, i angrebene på de sociale landvindinger, befolkningerne har tilkæmpet sig gennem årtier, i angrebene på demokratiet.

Den kapitalistiske offensiv er karakteriseret ved at være aggressiv. Kapitalisme er indført i de tidligere socialistiske lande i

Europa. Udbytning og undertrykkelse skærpes overalt, hvor kapitalismen råder.

Aldrig tidligere i historien har der været tale om en så enorm koncentration af økonomisk, politisk, ideologisk og militær magt som under vor tids kapitalisme.

Monopolkapitalen har gennem hele sin eksistens krævet uhindret adgang til markeder. Den har til stadighed forsøgt at frigøre sig fra de begrænsninger, som befolkningerne og i særlig grad den organiserede arbejderklasse gennem sin modstandskamp, gennem overenskomster og lovgivning har sat for dens handlefrihed.

Kapitalismens udviklingsvej er kendetegnet ved indgreb mod arbejderorganisationer, undertrykkelse af arbejdernes kampvåben, erobring af nye markeder, militarisme og tvangsmæssig fjernelse af demokratiske og nationale institutioner.

Monopolkapitalens direkte og terroristiske diktatur blev sat i system af fascismen og nazismen. Den tilstræbte en nyordning med frihed for kapitalen, frihed for kapitalens vogtere og inkorporation af arbejderklassens organisationer i statsmagten.

Efter nedkæmpelsen af de nazistiske og fascistiske diktaturer søgtes i Europa nye veje - og man fandt dem. Først Kul- og Stålunionen, senere Rom-traktatens europæiske økonomiske fællesskab, der nu benævnes den Europæiske Union.

Rom-traktaten med senere tilføjelser og udvidelser danner de forfatningsmæssige rammer for monopolkapitalens direkte og til dels diskrete diktatur i Europa.

Vi må se i øjnene, at kapitalismen for tiden indtager en næsten altdominerende magtposition i størstedelen af verden.

Dette program handler om den nødvendige modstand og om kampen for de nødvendige forandringer.

1. Socialismen

Den videnskabelig tekniske revolution har givet menneskeheden fantastiske muligheder for at skabe produktionsresultater, der ville kunne opfylde *hele* menneskeheden økonomiske, sociale og sundhedsmæssige behov. I stedet ser vi overalt i verden stigende nød og elendighed.

Den teknologiske revolution har medført, at arbejdsprocesser kan gennemføres langt hurtigere end hidtil. Dette kunne bringe lykke til mennesket gennem en væsentlig nedsættelse af den menneskelige arbejdstid, der ellers var brug for til at holde samfundene i gang. Men på grund af det kapitalistiske system har denne revolution betydet, at millioner af mennesker er blevet arbejdsløse og udstødt af samfundet, og at millioner af mennesker har måttet arbejde mere intensivt, medens kapitalejerne er blevet ufatteligt meget rigere.

Monopolkapitalen – som nu tror sig enerådende – viser dagligt, at den hverken kan eller vil løse menneskeheden grundlæggende og stadig voksende problemer. Problemer, som alle er resultatet af samme kapitalistiske systems hensynsløse udbytning af såvel menneskene som jordens hastigt svindende ressourcer.

Derfor står socialismen med fællesskab, fælles omtanke og omsorg på dagsordenen.

Socialismen vil i ethvert land finde sin nationale form ud fra de betingelser, som arbejderklassens kampe og landets historiske udvikling har skabt. Vi anerkender derfor ingen "model" for socialismen. Socialismen udvikler sig under klassekamp, og den vil møde hindringer og fare for afsporinger, sådan som vi har erfaret det.

Men der findes almengyldige lovmæssigheder for opbygningen af et socialistisk samfund, som er klarlagt og sammenfattet i den marxistisk-leninistiske teori. Det betyder især:

- at de vigtigste produktionsmidler, banker og alle andre finansieringsvirksomheder, samt alle samfundsvigtige virksomheder overgår til samfundseje,
- at folket under en bevidst arbejderklasses ledelse erobrer og fastholder den politiske magt,
- at statsapparatet forandres fra at være et redskab for monopolkapitalens herredømme til at være det arbejdende folks magtapparat,
- at denne magt bruges til en planmæssig udvikling af samfundsøkonomien som grundlag for en fornyende demokratisk udfoldelse.

Det arbejdende folks magtovertagelse og udviklingen af den socialistiske revolution kan antage en mangfoldighed af former alt efter forholdene til forskellig tid og under forskellige nationale og kulturelle betingelser.

Det socialistiske Danmark, vi vil, er et frit og uafhængigt Danmark. Et Danmark, hvor folket bestemmer. Hvor menneskenes udbytning af hinanden er ophørt. Hvor enhver yder efter evne og modtager efter sin indsats.

Det socialistiske Danmark, vi vil, er et Danmark, hvor den samfundsmæssige magt ligger hos arbejderklassen og dens forbunds-fæller, og hvor det enkelte menneske samtidig garanteres sin frihed og ret til udfoldelse af sine meninger under ansvar over for en socia-

listisk grundlov. Vi anser demokratiet, forstået som folkets aktive varetæ- gelse af sine interesser, som en uundværlig del af socialismen.

Det socialistiske Danmark, vi vil, vil være et fredens Danmark, hvor forholdet til andre lande bygger på ligeberettigelse og respekt for andres meninger, og hvor vi suverænt træffer afgørelse om egne forhold. Grundlaget vil være arbejderklassens internationale solidaritet for fred, national suverænitet og socialisme.

Socialismen er et overgangssamfund, det første - om end vig- tige - skridt på vejen til kommunismen. Den er indledningen til en langvarig og kompliceret proces. Kommunismen er den samfunds- form, som vil afløse socialismen.

Kommunisme betyder fællesskab. Det kommunistiske fælles- skab har sin baggrund i arbejderklassens nødvendige sammenhold og solidaritet med de svageste og er prøvet i utallige kampe gennem generationer. Der er derfor ikke noget mærkeligt i, at kapitalisme og kommunisme er uforsonlige modsætninger. Mere forskellige livs- opfattelser findes ikke.

Kommunismen er fremtiden, fordi kommunisme betyder om- sorg for livet og det enkelte menneske. Fordi den endeligt gør op med udbytning og afskaffer klasserne, staten og uligheden mellem mennesker. For første gang vil mennesker selv råde over deres fremtid og fordele livets goder efter princippet: Alle yder efter evne og mod- tager efter behov. Med kommunismen åbner menneskeheden for sine muligheder.

2. Folkets demokrati imod monopolernes diktatur

Kampen for socialismen er først og fremmest en kamp mod monopolerne, en *anti-monopolistisk kamp*. Monopolerne spiller en så afgørende rolle, at man ikke uden at bryde deres magt vil kunne skabe de demokratiske forudsætninger for en overgang til socialisme. Samtidig har alle andre end monopolerne selv åbenlyse anti-monopolistiske interesser.

Alle mindre selvstændige - landmanden, fiskeskipperen, pølsemænden, tømrermesteren og IT-konsulenten - alle må de aflevere noget af det overskud, de selv og deres ansatte skaber, til banken, grovvarereselskaberne, slagterierne, IT-koncernerne eller andre monopolføretagender. Derfor er den anti-monopolistiske kamp og det anti-monopolistiske demokrati kommunisternes strategi i kampen for socialismen. I dag er monopolerne kapitalismens væsentligste form. Derfor er kampen for socialisme en kamp mod monopolerne og det politiske system, de bygger deres magt på. Anti-monopolistisk demokrati indebærer derfor voldsomme indskrænkninger i monopolernes muligheder og voldsomme udvidelser af almindeli-

ge menneskers økonomiske og demokratiske rettigheder.

Det indebærer nationalisering af nøgleområder så som energiforsyning, banker og kreditforeninger, storindustri og de dele af sundheds-, social- og transportvæsenet, samt tele- og kommunikationsområdet, som i de senere år er blevet privatiseret.

Antimonopolistisk demokrati er endnu ikke socialisme. Det er et skridt på vejen til at sikre forudsætningerne for overgangen til socialisme.

Der findes ingen „facitliste“ for, hvornår det anti-monopolistiske demokrati er opnået, og hvornår tiden er moden til at gå videre.

Antimonopolistisk demokrati er ikke nogen tilstand, men et stadie i den anti-monopolistiske kamp. En demokratisk udvikling kan enten blive nedkæmpet med militærmagt og udenlandsk intervention, som det skete i Chile og Nicaragua, eller det kan blive fundamentet for overgangen til socialisme. Fastholdelsen af alliancen med landbrugere, småmestre, købmænd, småkapitalister, ingeniørfirmaer m.fl. er derfor en ligeså vigtig opgave for arbejderklassen og dens parti som selve opnåelsen af disse alliancer.

De forandringer, der er sket siden 70erne, er ikke kvalitative forandringer i den statsmonopolistiske kapitalismes væsen. Men de er kvantitative og voldsomme skærpelser af de tendenser, som kommunisterne påviste allerede for et kvart århundrede siden.

Den internationale monopolkapitalisme har styrket sine positioner, men ikke forandret væsen.

Derfor er kampen for socialisme og for folkenes selvstændighed først og fremmest en anti-monopolistisk kamp.

Og derfor er det både rigtigt og nødvendigt for arbejderklassen i denne kamp at søge alliancer med andre grupper, der har klare anti-monopolistiske interesser.

Den samfundsforandrende kraft

Det kapitalistiske samfundssystem kan kun opretholdes, så længe størstedelen af arbejderklassen og den øvrige befolkning tvivler på, at samfundsforholdene kan forandres til det bedre. Skønt monopoljerne udgør et forsvindende lille mindretal i befolkningen, besidder de den afgørende magt og indflydelse på samfundsforholdene. Denne magt udøves også gennem kontrol med massemedierne og andre former for ideologisk påvirkning af befolkningen.

Monopolerne bliver aldrig mætte af profit, de accepterer ingen landegrænser. De multinationale monopoler og deres institutioner opererer overalt. De puster til nationale og etniske konflikter og skaber fjendebilleder til brug for splittelse af arbejdere og befolkninger, til brug for oprustning og krige og til gavn for rustningsmonopolerne. Monopolernes forbundethed med det imperialistiske verdenssystem bringer dem imidlertid i modstrid med folkenes stræben efter fred og selvstændighed.

Utilfredshed, modstand og protest breder sig overalt på kloden. Der modnes kræfter, som har fælles interesse i at få gjort op med monopolernes magt. Hermed skabes nye reale muligheder for at føre kampen for et nyt samfund frem på trods af monopolernes øgede magt.

Det er arbejderbevægelsens opgave at udvikle kampformer, der svarer til disse muligheder. Den afgørende samfundsforandrende kraft er nu som før arbejderklassen. Uden dens aktive handling må enhver ide om at overvinde kapitalismen eller at gennemføre grundlæggende anti-monopolistiske alternativer forblive ønsketænkning. Den herskende klasse opgiver aldrig af sig selv sine privilegier og sin magt over samfundet. Den må tvinges dertil af den folkelige magt, som arbejderklassen sammen med sine forbundsfæller kan rejse gennem sin aktivitet og sin organiserede optræden.

Arbejderklassen, den øvrige del af det arbejdende folk og de store grupper af socialt udstødte kan gøre sig til en kraft i samfundet

gennem kamp for sine mest påtrængende interesser.

Denne kamp kræver inddragelse af hidtil passive mennesker i folkets aktive bevægelser.

Sådanne bevægelser må uden ophør udfoldes for at ændre forholdene - først gennem diskussioner og fælles undersøgelser, videre gennem fælles formuleringer af krav og hævvelse af dem gennem fælles optræden.

Gennem samfundsmæssig aktivitet drager folket sine erfaringer om klassesamfundets virkelighed - om hvem, de har med sig, og hvem, de har mod sig. Gennem samlet og aktiv optræden gør det arbejdende folk sig til en magt i samfundet.

Den første forudsætning for at sætte en ny politik igennem er, at der skabes så bred og fast en samling om grundlæggende hovedkrav, at magthaverne bliver nødt til at give efter.

Kravene må hævdes uanset alle undskyldninger om „økonomiske nødvendigheder“ eller „EU's beslutninger“. Så længe storkapitalen har magten, kan arbejderne kun hævde deres interesser ved at stå fast på deres krav. Når magthaverne påstår, at de så er ude af stand til at forhindre sammenbrud af samfundet, må de stilles overfor et samlet krav om indgribende demokratiske omformninger i samfundet. Krav, som sikrer fremskridt for folket, ved at berøve storkapitalen magtpositioner og tilsidesætte dens magt.

Når arbejderklassen og dens forbundsfæller, gennem sin aktivitet erfarer, at de kan gøre sig til en selvstændig magt i samfundet, kan de også sætte indgribende samfundsændringer igennem.

De kan tilkæmpe sig et anti-monopolistisk demokrati, hvor folket har nye og udvidede demokratiske rettigheder og bruger dem til foranstaltninger, der bryder storkapitalens magt.

Det åbner for en samfundsmæssig proces, der kan sikre afgørende fremskridt for det store flertal af befolkningen og give det selvbevidsthed om, at det formår at lede samfundet.

Den anti-monopolistiske kamp i det store folkeflertals interesse kan bringe storkapitalen i politisk isolation og derigennem også svække

dens muligheder for at anvende voldsmagt mod samfundsændringerne.

Arbejderklassen

Arbejderklassen er hovedkraften i en ny, demokratisk politik, rettet mod storkapitalen. Den er hovedkraften i et anti-monopolistisk demokrati og i kampen for og fastholdelsen af socialismen.

Klassemodsetningerne i det danske samfund kommer af, at et ganske lille mindretal i den danske befolkning ejer produktionsmidlerne og kapitalen, mens det store flertal er tvunget til at sælge sin arbejdskraft til disse ejere for at kunne skaffe de nødvendige livsfornødenheder.

Arbejderklassen er det store flertal i den danske befolkning. Arbejderklassen er nødt til at sælge sin arbejdskraft for at opretholde tilværelsen.

Ud af disse klassemodsetninger vokser den klassekamp, som er historiens drivkraft.

Arbejderklassen har igennem hele sin historie bestået af grupper som f. eks. faglærte og ufaglærte, landarbejdere og byarbejdere, fastansatte og løst ansatte med forskellige arbejds- og lønvilkår.

Disse forskelligheder i arbejderklassens struktur ændrer sig som følge af forandringerne i produktionen, men udgør ikke uovervindelige modsætninger. Borgerskabet har under kapitalismen altid forsøgt at splitte arbejderklassens samlede kamp ved at spekulere i forskellighederne. Når det lykkes borgerskabet at få arbejderklassen til at hoppe på en sådan „del og hersk“ taktik, så står arbejderklassen svagere i klassekampen.

I dag er den kapitalistiske produktion karakteriseret ved en arbejdsdeling af et sådant omfang, at f.eks. både faglærte, tillærte, teknikere, ingeniører, videnskabsmænd, lagerarbejdere, chauffører tilsammen skaber produktet, - ingen af dem kan undværes i produktionen. Derfor har de objektivt den mest centrale rolle i klassekampen.

Sammen med de store grupper af mennesker, der arbejder i

afsætningsleddene og i finanssektoren, bidrager de til - gennem salg af deres arbejdskraft - at skabe profit til kapitalen og dermed sikre dens kapitalforøgelse. Hele den kapitalistiske produktionsmåde og al den kapitalistiske magt og rigdom er afhængig af deres arbejdsindsats.

Andre dele af arbejderklassen arbejder indenfor de offentlige sektorer, der sikrer den samfundsmæssige genskabelse af arbejdskraften. Det drejer sig om de store grupper af offentligt ansatte som f.eks. skolelærere, universitetslærere, sygeplejersker, læger, hjemmehjælpere, pædagoger, gymnasielærere, socialrådgivere. De ansættes ikke med henblik på at skabe merværdi eller profit, men de spiller en indirekte rolle i produktionen af profit. Det har betydning for deres styrke i klassekampen. I en arbejdskamp har de nemlig ikke de samme umiddelbare muligheder, som de dele af arbejderklassen, der skaber merværdien eller profitten. Men de *er* en del af arbejderklassen, for de ejer ingen produktionsmidler, og de lever af at sælge deres arbejdskraft.

Alle dele af arbejderklassen har samme objektive interesser.

Arbejderklassens organisering

På sin vej frem kommer arbejderklassen ikke uden om at træffe et valg imellem klassekamp og classesamarbejde. Ud af den daglige kamp og indsatsen for samlende krav vokser erkendelsen af arbejderklassens samfundsmæssige placering og dens rolle som den samfundsforandrende kraft.

Fagbevægelsen har siden sin opståen spillet en afgørende rolle for skabelse af enhed i arbejderklassen. Det har været en afgørende fordel, at fagbevægelsen i Danmark har været en *enhedsfagbevægelse*, og det er en svækkelse, når arbejdere vælger kun at være medlem af en A-kasse, eller vælger discount-løsninger i gule fagforeninger, der ikke baserer sig på et klassekampgrundlag.

Fagbevægelsens top bærer et stort ansvar herfor. Den nære tilknytning til Socialdemokratiet medfører, at fagbevægelsen ikke længere fremtræder som en kamporganisation, men som et aktivt organ til virke-

liggørelse af socialdemokratisk politik. Socialdemokratiet og fagbevægelsens top har aktivt medvirket til at underkaste Danmark *Den europæiske Union*. De har gjort sig til aktive deltagere i den såkaldte globalisering, hvorved storkapitalen gennem de transnationale selskabers økonomiske magt tilsidesætter nationernes suverænitet og folkenes demokratiske rettigheder. Hermed foregøgler de arbejderklassen, at den har fælles interesser med sine udbyttede – storkapitalen. Men kampen for en anti-monopolitisk politik må være nært forbundet med en styrkelse af fagbevægelsen som en enhedsorganisation, der ikke tilknyttes et enkelt parti.

Af fælles kamp vokser fælles erfaring. Enhed i kampen er en forudsætning for resultater. Det vil sige, at man hverken kan eller skal forlange, at der er enighed om alt. Derfor må man sætte det i forgrunden, der er enighed om, og fastholde det i hele kampen.

Det er *aktionsenhedens metode*.

Det er arbejderbevægelsens store opgave i vor tid at skaffe sig alliancepartnere i kampen mod monopolerne og at udvikle kampformer, der svarer til de aktuelle muligheder. Den kamp arbejderklassen står i, er en kamp for demokrati, for nationens selvstændighed, mod monopolernes diktatur og mod militarisme. Det er en kamp mod EU, for Danmarks udmeldelse af EU.

For et demokratisk Danmark, hvor folket bestemmer sin egen udvikling.

EU-kampens nationale og internationale karakter

Også i denne kamp har arbejderklassen mange allierede. Den bevægelse, der i mere end et kvart århundrede har været rammen om denne modstandskamp, er den brede Folkebevægelse mod EU. Her har enhedspolitikken været praktiseret omkring det fælles mål: "Danmark ud af EU - lad det danske folk selv bestemme sin egen udvikling". Med denne bevægelse har det danske folk placeret sig som det folk i EU, der har den største viden og bevidsthed om EU. Uden denne havde det danske folk været manipuleret af politikernes hemmelighedskræmmeri og bortforklaringer.

Det er en vigtig opgave for EU-modstandere inden for og uden for EU at finde veje og midler til både at angribe EU-diktaturet og at sikre de enkelte landes befolkninger muligheden for frigørelse fra EU.

De europæiske befolkninger kan drage stor nytte af de dyrekøbte erfaringer, som indhøstede under den anti-fascistiske alliances nedkæmpelse af de nazistiske og fascistiske diktaturer. Samtidig med at det enkelte lands modstandsbevægelse ydede sin maksimale indsats på national grund, indgik den i den verdensomspændende alliance til befrielse af verden for nazismens og fascismens terroristiske diktatur.

Det er nødvendigt at afsløre EU som monopolernes redskab, at bekæmpe EU og kæmpe for, at Danmark udmeldes. Kun ved at frigøre vort land fra EU's økonomiske og politiske herredømme, kan der skabes forudsætninger for et selvstændigt, demokratisk og mere socialt retfærdigt Danmark.

Fredsbevægelsen

Siden USA kastede den første atombombe over Japan har brede folkelige fredsbevægelser haft en væsentlig indflydelse på, at verden endnu ikke er blevet kastet ud i en atomkrig. Kampen mod krig har været en folkesag. Også i Danmark har fredsbevægelserne haft en stor indflydelse på dansk politik. I 1980'ernes kolde krig formåede en stærk folkelig fredsbevægelse at få den danske regering til at tage afstand fra NATOs atomoprustning. Danmark blev kendt og anerkendt i den internationale befolkning som "fodnotelandet".

Derimod cementerede 90'ernes forsvarsforlig militariseringen af Danmark til trods for, at den forsvarskommission, som Folketinget nedsatte, konkluderede, at der ikke er militære trusler mod dansk territorium.

Den alternative kommission, Fredskommissionen, som den danske fredsbevægelse har nedsat, peger i sin rapport på tiltag som dansk af- eller nedrustning, diplomatisk indsats og økonomisk og humanitær hjælp til kriseområder som realistiske bidrag til afspænding og fredelig sameksistens.

Men disse forslag har ikke haft hverken Folketingets eller pres-

sens bevågenhed. Dermed bliver det danske forsvar en ensidig affære, uden folkelig debat eller engagement.

En bred og aktiv folkelig fredsbevægelse er blevet en bydende nødvendighed under "den ny verdensorden" med NATOs nye angrebsdoktrin.

Kampen for freden er nu en nødvendighed.

Solidaritetsbevægelser

De imperialistiske krige og befrielseskampene har kaldt på international solidaritet. Der går en lige linje fra den revolutionære arbejderklasses solidaritet med det unge Sovjetunionen, dens aktive deltagelse i den spanske borgerkrig og til dens hjælp til flygtninge under nazismen. International solidaritet støttede ligeledes de nye socialistiske lande efter den 2. verdenskrig.

Solidaritetsbevægelser er opstået omkring befrielseskampene i Afrika og særligt mod USA's imperialistiske krige i Vietnam, Laos og Cambodja. Uden disse nationale og internationale solidaritetsbevægelser var det ikke lykkedes at stække imperialismens kræfter. Gennem de nationale solidaritetsbevægelser har Danmark en stolt tradition, for eksempel i solidariteten med befrielsesbevægelser i Latinamerika og Sydafrika. Den internationale solidaritet med lande som Cuba og Nordkorea er af væsentlig betydning, også set i lyset af imperialistiske handelsblokader.

International solidaritet mellem arbejdere og undertrykte folkeslag verden over er altafgørende for at sikre en verden i fred.

Folkelige bevægelser

Danmark har en rig tradition for folkelige, demokratiske og sociale organisationer. Der er lejerbevægelser, kvindebevægelser, ungdomsbevægelser, sportsklubber, ældreklubber og mange enkeltsagsbevægelser i lokalområderne. Alle disse bevægelser og organisationer rummer en viden, organisationserfaring og et engagement, der er værdis-

fuldt for vort samfund.

Aktiviteterne og kampen for befolkningens interesser medfører en stadig større forståelse af monopolernes omfattende indvirkning på vores hverdag. Det bidrager dermed til at forstærke den anti-monopolistiske kamp. Bevægelsernes påvisning af nye problemer for den almene befolkning giver samtidig arbejderbevægelsen nye impulser.

I Danmark som overalt på jorden er miljøbevægelserne vokset frem i kamp mod den udplyndring af jordens ressourcer, der truer vor klode. Også de alvorlige virkninger på helbredet, som de stadigt stigende krav til produktiviteten og den uhæmmede brug af kemikalier forårsager, har skabt bevægelser f. eks. omkring arbejdsmiljøet og til varetagelse af forbrugerinteresser.

Gennem aktivt enhedsarbejde kan disse mange folkelige bevægelser og organisationer blive en vældig kraft i samfundsforandringen. Vores samlede viden fortæller os, hvad menneskene har brug for i tilværelsen. Men hver for sig er disse bevægelser som følge af deres begrænsede målsætning ikke i stand til at udvikle et samlet alternativ til monopolernes magt. Det formår i sidste instans kun en velorganiseret arbejderklasse i alliance med brede anti-monopolistiske kræfter og bevægelser.

3. Kapitalismen i vor tid

Ved indgangen til det 21. århundrede er den internationale udvikling præget af imperialismens forsøg på at påtvinge Jordens befolkning en "ny verdensorden". Dette medfører store økonomiske, sociale og menneskelige omkostninger for befolkningerne i alle lande – i de rigeste og højest udviklede kapitalistiske lande, såvel som i de fattigste udviklingslande og i de tidligere socialistiske lande.

Der sker vigtige forandringer i den moderne kapitalisme, som øger dens undertrykkende og aggressive karakter. Krigsfaren er forstærket efter afslutningen af den kolde krig.

Borgerskabets ideologer forsøger at overbevise befolkningerne om, at markedsøkonomi, liberaliseringer og monopolkapitalens uindskrænkede råderet skaber grundlaget for den enkeltes, såvel som for fællesskabets videre udvikling mod velstand og demokrati. "Globaliseringen" fremstilles som en uafvendelig, nærmest naturskabt proces, som vi mennesker intet kan stille op imod.

Men globaliseringen er ikke et naturfænomen. Denne kata-

strofale udvikling er skabt af mennesker, af monopolkapitalens repræsentanter, via beslutninger i de nationale parlamenter og regeringer og gennem overnationale organer som f.eks. EU og den Nordamerikanske Frihandelsaftale (NAFTA), Frihandelsaftalen for Nord- og Sydamerika (FTAA) eller gennem internationale organisationer som Verdenshandelsorganisationen (WTO) og Den Internationale valutafond (IMF). Men det, der er skabt af mennesker, kan også ændres af mennesker.

Efter sammenbruddet i det socialistiske verdenssystem proklamerer borgerlige filosoffer og politikere, at modsætningerne mellem et kapitalistisk og et socialistisk verdenssystem er ophævet, og at det kapitalistiske system har sejret.

Men hverken filosoffer eller politikere kan aflyse historien. Markedsøkonomiens sejr og globaliseringen har ført til øget undertrykkelse og udbytning. På blot 4 år fra 1994-1998 fordoblede verdens 200 rigeste personer deres samlede formue til 1.000 mia. dollars. De 3 rigeste mennesker i verden ejer tilsammen mere end værdierne af det samlede bruttonationalprodukt (BNP) for de 48 mindst udviklede lande og deres 600 mio. indbyggere. 59 lande havde i slutningen af 1990'erne et mindre BNP end de havde i 1980. Det drejer sig hovedsageligt om lande i Afrika syd for Sahara, Østeuropa og det tidligere Sovjetunionen.

Klassemodsatningerne tydeliggøres og skærpes. Samtidig forsøges de sløret af det enorme ideologiske påvirkningsapparat, der er ejet og styret af store transnationale monopoler. De revolutionære kræfter presses midlertidigt i defensiven.

Befolkningerne og den internationale arbejderklasse står over for et valg: *Enten* at acceptere og samarbejde med det kapitalistiske system på dets præmisser, - det vil sige at acceptere øget udbytning og undertrykkelse - *eller* at kæmpe for et demokratisk samfund, hvor befolkningsflertallets magt sætter sig over monopolernes magt - sætter folkemagt over pengemagt!

De transnationale virksomheder øger deres magt og udplyndring

Den øgede koncentration og centralisering af kapital i form af stadig større transnationale selskaber fører til øget udbytning og undertrykkelse og en voldsom koncentration af magt. Flere af de største selskaber har en omsætning, der er større end enkelte nationers BNP. Via omfattende privatiseringer og gennem sammenlægninger og virksomhedsopkøb vokser disse selskaber sig større og større. Deres andel af den samlede verdenseksport steg fra 25% i slutningen af 1980'erne til 33% i 1995, og en voksende andel af den samlede verdenshandel foregår internt mellem disse selskaber. De dominerer produktionen, investeringerne og handelen i hele verden.

Der sker en yderligere koncentration og centralisering af kapitalen gennem sammenlægninger og virksomhedsopkøb på tværs af de nationale grænser. Det sker især inden for områder som automobilindustri, våbenindustri, fødevarerbrancher, medicinalindustri, banker, forsikringsselskaber og telekommunikation.

Miljøproblemerne

Hverken udvindings-, energi-, landbrugs- eller industriproduktionen drives med hensyntagen til naturen eller mennesket, - som selv er en del af naturen. De transnationale selskabers jagt på profit, kravene om frihandel, liberaliseringer og dereguleringer gennemtvinges uden hensyn til miljøet. Resultatet er, at miljøproblemerne har antaget et globalt omfang.

Rovdriften på naturen og trusler mod miljøet kan ikke kun betragtes inden for den enkelte nations rammer, og miljøkatastrofer kan få betydning for hele regioner, verdensdele og kloden som helhed.

Eksemplerne på denne fremfærd er talrige: Transport af materialer til og affald fra atomkraftindustrien, olieudslip, eksport af giftigt affald til udviklingslande, handel med udslipkvoter og ryd-

ninger af urskove, som tillige indebærer trusler mod de oprindelige folk, som bor der,

Også krigsførelse forårsager i højere grad end tidligere miljø-ødelæggelser af langtrækkende virkning. Forarmet uran til panserbrydende projektiler er for eksempel blevet brugt i Golfkrigen og Jugoslavienskrigen.

Dertil kommer, at monopolerne foretager omfattende patenteringer, både når de er interesserede i at udnytte viden eller i at hindre, at den bliver udnyttet. Det drejer sig om de nyeste videnskabelige og teknologiske landvindinger, men også f. eks. de oprindelige folks medicinske praksis. Dermed hersker de over udviklingsmulighederne, samtidig med at de forstærker udplyndringen af de fattigste folkeslag i verden.

Der er en almenmenneskelig interesse i at løse de globale miljøproblemer. Men hverken de imperialistiske centre USA, EU og Japan/Sydøstasien ("Triaden") eller de transnationale monopoler handler ud fra sådanne almenmenneskelige interesser – de handler ud fra klasseinteresser.

Derfor kan de globale miljøspørgsmål ikke løses isoleret fra kampen mod imperialismen.

Internationale organisationer som redskab for de transnationale virksomheder

Gigantiske transnationale monopoler har via deres økonomiske styrke opnået en politisk magt, hvorved de ikke alene kan bestemme over enkelte stater, men også dominere internationale organisationer som IMF, Verdensbanken, WTO, OECD og G7.

Selskabernes krav om ubegrænset frihed for handel, for kapitalbevægelser og om ubegrænset adgang til markeder, sektorer og ressourcer i global målestok, formuleres og gennemtvinges bl.a. gennem disse organisationer.

De anvendes direkte som redskaber for imperialismen, hvad enten det drejer sig om at undertvinge befolkningerne i de højtud-

viklede kapitalistiske lande, i de tidligere socialistiske lande eller i udviklingslandene.

Ingen lande kan i dag optage lån i de internationale organisationer uden samtidig at måtte lade sig diktere en økonomisk politik, bestemt af långiver. En økonomisk politik, der stiller krav om yderligere nedskæringer og øget privatisering i den offentlige sektor og om liberalisering af valutahandel og kapitalbevægelser.

Regionalisering og overnationale statslignende dannelser

Samtidig med udviklingen i retning af en yderligere globalisering af produktionen og økonomierne sker der en fortsat styrkelse og udbygning af de regionale blokke og af de tre imperialistiske centre.

De tre centre, Triaden, nyopdeler verden imellem sig, og de har hver deres særlige økonomiske domæner af lande, hvor udbytningen og undertrykkelsen sættes i system.

Regionaliseringen drejer sig ikke længere kun om økonomi, men har i høj grad også politiske og militære aspekter. De regionale blokke optræder reelt som imperialistiske centre.

Dette er tydeligt i EUs tilfælde, hvor de regionale økonomiske interesser sammenkædes med sikkerhedspolitik, forsvarspolitik og globale interesser. Det kommer især til udtryk i forholdet til de østeuropæiske lande.

Det samme er tilfældet med NAFTA og FTAA blandt andet i forhold til Latinamerika, og med en række stater i Asien, med Japan som den dominerende magt.

Regionaliseringen udvikler sig i retning af overnationale, statslignende dannelser. Dette ses især i EU, hvor afviklingen af de enkelte medlemsstaters nationale suverænitet over samfundsøkonomi, udenrigspolitik og forsvarspolitik er blevet sat i system.

På denne måde afvikles væsentlige dele af det nationale demokrati og af nationalstaten.

Nye krige - FN undergraves

Konkurrencen mellem de imperialistiske centre skærpes til stadighed. Det er konkurrence om nye afsætningsmarkeder, nye muligheder for profitter, opkøb og overtagelse af selskaber, overtagelse af offentlig virksomhed gennem privatiseringer. Men konkurrencen antager også politiske former. Og med den fortsatte militære oprustning, med nye og mere avancerede våbensystemer, øges faren for nye krigshandlinger. For interesserne skal om nødvendigt beskyttes med militær magtanvendelse.

Dertil er NATO et afgørende instrument. NATO ledes af USA og udvikles mere og mere som et fælles-imperialistisk brandkorps til sikring af imperialismens fortsatte dominans over alt i verden og i særdeleshed til varetagelse af USAs globale interesser. Efter sammenbruddet i det socialistiske verdenssystem, herunder Warszawa-pagten, erklærede USA sin doktrin om en "ny verdensorden", der blev efterfulgt af militære overfald.

Men også inden for EU udvikler der sig et stadigt mere forpligtende samarbejde på det udenrigs-, sikkerheds- og militærpolitiske område. EU har med NATOs tidligere generalsekretær som øverste chef for EU-hæren taget afgørende skridt til en militarisering af den fælles udenrigspolitiske linje.

Imens søger de transnationale monopoler, gennem de imperialistiske staters medlemskab af FN, at omdanne de Forenede Nationer og andre internationale organisationer til redskaber for egne økonomiske og politiske interesser. Det er blandt andet med det formål, at USA - verdens stærkeste magt - blokerer og saboterer FNs beslutninger og tilbageholder økonomiske bidrag til de tilknyttede organisationer.

USA/NATO er ved at omdanne FN til et redskab for USA-imperialismens bestræbelser på at nedbryde den internationale retsorden, for kun at varetage imperialistiske interesser.

4. Monopolernes hovedkrav

De transnationale monopolars hovedkrav er *uindskrænket råderet*. Det hedder sig, at begrænsninger i denne råderet ødelægger samfundsøkonomierne, mens den fri markedsøkonomi tværtimod repræsenterer demokratiet. Til trods for, at den frie konkurrence forsvandt med monopolernes fremvækst for hundrede år siden, fremhæves den som den mest pålidelige regulator af markedet og også af samfundsøkonomien.

Begrænsninger i kapitalens handlemuligheder fastsat ved nationale love eller ved kollektive aftaler vil de derfor have afskaffet, - indgreb i prisdannelsen fremelsker uhensigtsmæssig menneskelig adfærd, påstås det! Alt skal derfor dirigeres af udbud og efterspørgsel.

Det er med afsæt i sådanne synspunkter, at der stilles krav om nedskæringer i offentlige kollektive ydelser, om privatisering, udlicitering og øget brugerbetaling, og om afskaffelse af gældende overenskomstfastsatte rettigheder.

De transnationale monopolars hovedkrav sættes igennem over hele kloden.

Udviklingslandene

I 1980'erne var udviklingslandenes gæld blevet en så stor byrde, at landene betalte mere til de rige lande i afdrag og renter på gæld, end de modtog i lån, bistand og udenlandske investeringer. Gældsbyrden ødelagde disse landes økonomier og umuliggjorde enhver udvikling af en national produktion og førte til yderligere forarmelse af befolkningerne.

Da det blev klart, at udviklingslandene ikke kunne overholde betalingsfristerne på deres lån, ændrede IMF og Verdensbanken deres udlånspolitik. Det skete i form af de såkaldte strukturtilpasningsprogrammer, hvor den økonomiske politik i låntagerlandet direkte dikteres af långivere.

Kravene til låntagerlandenes økonomiske politik bestod i drastiske nedskæringer af de offentlige budgetter, nedskæringer i antallet af offentligt ansatte og forringelse af deres løn- og ansættelsesvilkår, afskaffelse af tilskud til fødevarer, liberalisering af udenrigshandelen, åbning for udenlandske investeringer uden restriktioner, privatiseringer, frie kapitalbevægelser og afskaffelse af kollektive rettigheder på arbejdsmarkedene. Denne påtvungne liberalisering har igen gjort det profitabelt for de store transnationale monopoler at investere i udviklingslandene.

Det sker blandt andet gennem omfattende privatiseringer, hvor udenlandske selskaber står som købere. Det er som regel væsentlige samfundsøkonomiske områder, der på denne måde afhændes. Det drejer sig om kommunikation, transport, el, vand, m.m.

Siden begyndelsen af 1990'erne har privatiseringerne i udviklingslandene og de tidligere socialistiske lande udgjort en voksende andel af de samlede privatiseringer globalt.

For at tiltrække udenlandske investeringer konkurrerer mange udviklingslandene om at tilbyde de transnationale monopoler de bedste investeringsvilkår. Således stilles der ikke krav om national medproduktion eller underleverancer, der tilbydes meget gunstige skatteforhold, og regeringerne påtager sig betalingen af udbygning af den nødvendige infrastruktur.

På denne måde konkurrerer udviklingslandene deres nationale øko-

nomi yderligere nedad. Samtidigt gennemføres der omfattende angreb på arbejdernes faglige og demokratiske rettigheder i de enkelte lande.

De mest ekstreme eksempler herpå findes i de økonomiske frizoner. Det er områder, hvor de store udenlandske firmaer opnår særlig gunstige investeringsvilkår, og hvor faglig organisering ofte er kriminaliseret.

De transnationale selskaber anvender hyppigt de økonomiske frizoner som led i en opdelt produktionsproces, hvor det enkle, trættende og hårde arbejde fastholdes og udføres til en langt lavere løn og til lavere omkostninger end andre steder. Der er tale om fastholdelse af udviklingslandene i en underleverandør-produktion, hvor arbejdskraften udbyttes i ekstrem grad.

Udplyndringen af befolkningerne i udviklingslandene er således blevet skærpet med globaliseringen.

De tidligere socialistiske lande

Monopolernes uhindrede råderet er også nøglen til at omstille de tidligere socialistiske lande til markedsøkonomi. Dette sker først og fremmest gennem en "chokterapi" med omfattende privatiseringer og afvikling af hele det sociale sikringssystem. Massearbejdsløsheden medfører stor fattigdom, staterne styrer ikke længere prisdannelsen i samfundene, og en voksende inflation ruinerer almindelige borgere, mens ganske få bliver ufatteligt rige.

Befolkningerne fik "friheden" til at blive rige – men er blevet fattigere. Det anslås, at 30-40 mio. mennesker i Rusland ved årtusindskiftet levede under fattigdomsgrænsen. Landets er velstand skrumpet, og fordelingen er skæv.

Det er de økonomiske og politiske krav fra monopolerne og regeringerne i de kapitalistiske lande, der har befordret denne udvikling. Det overordnede mål er at gennemføre markedsøkonomiske "reformer", og derfor er et væsentligt formål at sikre, at ethvert socialistisk træk ved samfundsøkonomien og samfundsstrukturen fjernes.

Betingelserne for EUs øststøtte og lån fra IMF har sat magt bag monopolernes krav om uhindret udbytning. Den voldsomme omdannelsesproces har gjort de tidligere socialistiske lande til nye udbytningsområder for monopolkapitalen.

De højtudviklede kapitalistiske lande

Også i de højt udviklede kapitalistiske lande gennemtvinges monopolernes uindskrænkede råderet. Med deres uhyre, ophobede rigdomme søger monopolerne nye områder at profitere på. Med nyliberalismen som ideologisk grundlag forfølges ensidige og snævre mål i den økonomiske politik. Udlicitering, privatisering og brugerbetaling udgør hovedindholdet i denne politik, ledsaget af krav om løntilbageholdenhed og offentlige nedskæringer. Resultatet er arbejdsløshed og social udstødelse.

I de lande, hvor arbejderklassen gennem sin faglige organisering har stået stærkt, udgør fagbevægelsen med sine kollektive aftaler en trussel mod den uindskrænkede råderet. Gennem den økonomiske politik og med nyliberalismens ideologi som øredøvende våben trues de tilkæmpede rettigheder.

De offentlige sektorer står for skud. Offentlig ejet kommunikation, service og infrastruktur er i disse lande præget af høj kvalitet og veluddannet arbejdskraft. Derfor har disse sektorer stor interesse for monopolerne som investerings- og profitobjekter. Det samme gælder social-, sundheds- og uddannelsessektoren. Det betyder afvikling af store offentlige produktions- og ansvarsområder til fordel for den såkaldte frie markedsøkonomi. Brugere betaler prisen.

Men dertil kommer det demokratiske aspekt: Ved privatisering såvel som ved udlicitering mister samfundet i de enkelte tilfælde kontrollen og efterhånden også muligheden for overordnet planlægning og styring. Samtidig mister brugerne muligheder for indflydelse på service og ydelser, der i væsentlig grad betinger deres levevilkår.

5. Den Europæiske Union

Rom-traktatens hierarki

I lighed med forfatninger i almindelighed har Rom-traktaten som EUs forfatning et afgørende indre hierarki. Rom-traktaten placerer kapitalens krav om konkurrencefrihed øverst og underordner samtlige andre friheder og rettigheder under dette krav. Hermed adskiller den sig fundamentalt fra alle hidtil kendte forfatninger.

EUs organisatoriske opbygning og institutionernes indbyrdes kompetence afspejler dette. Al forvaltning, al økonomi, alt initiativ, al planlægning, al kontrol, al revision er tillagt Kommissionen. Selv er den løsrevet fra alle nationale, kulturelle, økonomiske, faglige eller sociale bindinger og er dermed helt åbent for de kræfter og den indflydelse, som udgøres af monopolernes økonomiske magt.

Som det praktiske redskab til overførsel af kompetence fra nationale og demokratiske institutioner til EU fungerer Ministerrådet, der kun kan behandle sager, som forelægges af Kommissionen, og mister indflydelsen, når kompetencen gennem direktivsystemet er overført fra de nationale parlamenter til EU.

Som Kommissionens retslige del fungerer Domstolen, hvis opgave er at tolke tvivl inden for Rom-traktatens rammer. Fra det øjeblik et samfundsmæssigt område gennem direktivsystemet er overført fra de nationale myndigheder, overtager Kommission og Domstol al myndighed.

EU-parlamentet har ingen politiske beføjelser. Det skal kun tjene det ene formål: at give EU et demokratisk skær.

Alle øvrige institutioner er endnu mere betydningsløse, og er stort set uden interesse for andre end de få, som kan berige sig i kraft af deres eksistens.

Kapitalens fire friheder

Til beskyttelse af kapitalens krav om uindskrænket råderum indeholder Rom-traktaten bestemmelser om fællesskabets fire fundamentale friheder:

- Kapitalen er traktatmæssig sikret fuld frihed inden for fællesskabets rammer. Kapitalen og dermed den økonomiske magt sikres mod demokratiske, sociale og nationale hensyn i sine bevægelser, sikres retten til kun at adlyde og følge egne love og interesser.
- Kapitalen er i Rom-traktaten sikret ret til etablering - og ikke-etablering - uden at skulle tage nationale, demokratiske, faglige eller sociale hensyn.
- Rom-traktaten sikrer erhvervslivet uindskrænket frihed til at afsætte sine varer uden regulerende indgreb ud fra nationale eller lokale hensyn. Rom-traktaten indeholder et alment og absolut forbud mod at lokale, nationale eller demokratiske institutioner indfører nogen form for regulering af de store monopolars konkurrenceforhold.
- Rom-traktaten kræver uhindret bevægelsesfrihed for arbejdskraften. Det forudsætter, at arbejderne er fysisk tilstede, hvor der er brug for dem. Det betyder, at enhver offentlig eller kollek-

tiv ordning, som i sin virkning knytter arbejdskraften til lokale forhold, efterhånden skal forsvinde.

Konkurrenceforvridning som helligbrøde

Forbudet mod konkurrenceforvridning, som er Rom-traktatens absolutte og overordnede princip, er i forfatningsmæssig henseende enestående. Brud herpå betragtes af EU systemet som helligbrøde.

Princippet almene og overordnede karakter medfører, at forbudet mod konkurrenceforvridning får samfundsmæssig betydning i forholdet mellem offentligt og privat, mellem den enkelte og det kollektive. Enhver offentlig og/eller kollektiv ordning vil være konkurrenceforvridende, for disse ordninger og goder er jo netop etableret som billige og velfungerende *uden for* den private kapitals område.

Princippet tvinger således alle offentlige eller kollektive ordninger til privatisering. Det vil uundgåeligt føre til forringelser og fordyrelser - så der skaffes plads til et kapitalistisk udbytte - og efterhånden til privat monopolisering, da det privatejede monopol er den eneste samfundsmæssige institution, som har en indbygget immunitet imod enhver konkurrenceforvridning. Dette understreger det centrale i EU, nemlig at markedskræfterne slippes fri. Ethvert initiativ, ethvert direktiv har dette som sit centrale led.

Forbudet mod konkurrenceforvridning gælder også så vigtigt et område som de kollektive, faglige overenskomster. Gennem kollektiv faglig kamp forvrider den samlede lønmodtagerfront jo konkurrencen i prisfastsættelsen af løn og arbejdsvilkår. Derfor vil det kun være et spørgsmål om tid og taktiske overvejelser, før selve retten til kollektive overenskomster erklæres for retsstridig.

Den økonomisk-monetære union

ØMUen fører til en gennemgribende omdannelse af medlemslandenes samfundsøkonomi. Endemålet er en europæisk økonomisk stormagt baseret på Rom-traktatens retsorden, og de forskellige regeringskonferencer skal bane vejen.

I og med at ØMUen skabes på Rom-traktatens grundlag, ændres den demokratiske proces praktisk og teoretisk. Grænserne for den centrale økonomiske politik sættes ikke længere af de nationale forfatninger. Det er EU-systemet, herunder Den europæiske Centralbank som bestemmer rammer og indhold.

ØMUen og stabilitetspagten stiller medlemslandene over for de såkaldte konvergenskrav til den økonomiske politik. Konvergens betyder "stræben mod ensartethed", og disse krav - der med al magt søges opfyldt - er:

- underskuddet på statsregnskabet må højst udgøre 3 % af BNP
- den offentlige gæld må højst udgøre 60 % af BNP
- der skal arbejdes med inflationsdæmpende foranstaltninger
- sociale ydelser skal harmoniseres

EU-systemets ekspansion

EU's ideologiske grundlag - indførelse og frigørelse af de blindt virkende markeds kræfter overalt i samfundslivet - indeholder sine egne ekspansive kræfter.

Det betyder, at EU er under stadig forandring og udvidelse. Nye landområder søges inddraget, nye felter i samfundslivet gøres til genstand for den uhindrede udbytning gennem markedsmechanismen. Under dække af den „sociale dimension“ inddrages sociale, kulturelle, sundhedsmæssige og faglige områder under markedsmechanismen.

Udenrigs-, sikkerheds- og militærpolitik underlægges Rom-traktatens ideologi og underkastes erhvervslivets krav om konkurren-

cefrihed. Landbruget mister sin særstilling og må forudse en afvikling af sine tilskudsordninger.

Under dække af demokratiske fraser forandrer EU-systemet sig hen imod monopolenes diktatur.

EUs militarisering

EUs ekspansion søges nu i højere grad sikret militært ved opbygningen af en egentlig EU-hær. USA/NATO har givet tilsagn om at være entreprenør - det vil sige leverandør af det krigs- og overvågningsmateriel, man endnu ikke selv råder over - hvis der er enighed om dette i EUs besluttende organer.

Gennem militariseringen af EU og udvidelsen med øst- og centraleuropæiske lande sikres markedskræfternes frie adgang, også til disse områder. Samspillet mellem EU og NATOs tysk-dansk-polske militærkorps, som står ved den polsk-russiske grænse nær den russiske Østersøhavn, Kaliningrad, betyder desuden, at den militære trussel mod Rusland er rykket adskillige hundrede kilometer mod øst.

EUs monopolkapitals økonomiske interesser i de tidligere kolonier skal ligeledes sikres gennem opbygningen af EUs militære dimension. Det vil tvinge de europæiske befolkninger ind i en ny oprustningsspiral.

6. Det midlertidige tilbageslag for socialismen

Det 20. århundrede var epoken, hvor socialismen blev sat på dagsordenen. Det skete med Oktoberrevolutionen i 1917, som sendte chokbølger ud i den kapitalistiske verden. Sovjetunionen udvikledes fra et tilbagestående landbrugsland til en moderne industristat, besejrede Nazi-Tyskland, genopbyggede landet efter krigen og sendte det første menneske ud i rummet – alt sammen resultater, der skabte respekt og inspiration i arbejderklassen verden over. Samtidig var Sovjetunionen en uvurderlig støtte for nationale befrielsesbevægelser i de lande, der frigjorde sig fra kolonialismen.

Lige så store chokbølger rystede verden, da der i Sovjetunionen og de socialistiske lande i Europa skabtes politiske betingelser, der åbnede vejen for en genindførelse af kapitalismen. I løbet af få år opløstes såvel Sovjetunionen som Warszawa-pagten og Rådet for gensidig økonomisk støtte (COMECON). DDR annekteredes af Vest-Tyskland, og de øvrige europæiske socialistiske lande gik også til-

bage til kapitalismen. Denne udvikling rejste en række alvorlige spørgsmål for den internationale kommunistiske bevægelse og den internationale arbejderbevægelse, der forpligter til en grundig analyse af årsagerne til sammenbruddet, samt vejene til igen at sætte socialismen på dagsordenen. Denne analyse er en fortsat proces.

Årsager

Sammenbruddet skyldes et kompleks af økonomiske og politiske, indre og ydre årsager, af objektive og subjektive omstændigheder, og af praktiske og teoretiske fejltagelser.

Trods borgerkrig, intervention og den 2. verdenskrig, lykkedes det Sovjetunionen at opnå en vækstrate, der i en lang periode oversteg de kapitalistiske landes. Men den optimale udnyttelse af planøkonomiens fordele fandt ikke sted. Fra slutningen af 1950erne faldt vækstraten i investeringer på en række områder, og det medførte, at den årlige stigning i produktiviteten begyndte at stagnere, sammenlignet med produktiviteten i en række kapitalistiske lande. Hverken Sovjetunionen eller de øvrige europæiske socialistiske lande magtede at udvikle en strategi for udviklingen af socialismens økonomiske potentiale under den teknisk-videnskabelige revolution, hvor konkurrencen mellem de højt industrialiserede kapitalistiske lande og de socialistiske lande skulle have vist socialismens overlegenhed som samfundssystem.

Under den stigende samhandel mellem de store industrilande i 70erne forstærkedes den internationale handelsboykot med et totalt stop for salg af højteknologi til de socialistiske lande. Det forsinkede de socialistiske landes muligheder for at forbedre deres produktionsapparat gennem automatisering af produktionsprocessen.

I forsøget på at bryde isolationen i verdenshandelen, eksporteredes industrivarer til lave priser, mens man forsømte at tilfredsstille hjemmemarkedet. For i Sovjetunionens tese om den fredelige kappestrid, hvor det socialistiske samfund på historisk kort tid skulle overhale det kapitalistiske, blev der fokuseret for meget på de

kapitalistiske samfunds privatforbrug. Alligevel forøgede man år for år udgifterne til det kollektive forbrug som f.eks. uddannelse, sundhed, pensioner og krigspensioner, kultur, boligbyggeri og anden genopbygning af landene efter krigen. Men værdien af de socialistiske samfunds kollektive forbrug blev undervurderet.

Befolkningerne i de socialistiske lande tog det for givet, at alle havde ret til arbejde, gratis syge- og sundhedsvæsen både privat og på arbejdspladsen, social sikring ved sygdom, ulykker og alderdom, lige ret til gratis højere uddannelse, gratis børneinstitutioner med mad til børnene, både der og i skolerne, og symbolske betalinger for mad, børnebeklædning, bolig og kollektive transportmidler. I stedet følte de sig snydt for de lovede udvidelser i udbuddet af større, varige forbrugsgoder.

Værdien af de tabte rettigheder står først klar for befolkningerne i dag.

I perioden efter 2. verdenskrig skete en eksplosiv stigning i udgifterne til oprustning på grund af våbenkapløbet mellem kapitalismen og socialismen. Trods utallige freds- og nedrustningsforslag og en stærk fredsbevægelse i hele verden, lykkedes det ikke den socialistiske verden og arbejderne i de kapitalistiske lande at forhindre våbenkapløbet.

Desuden medførte Sovjetunionens solidariske støtte til Vietnam i Vietnam-krigen kolossale udgifter. Det samme gjorde den økonomiske støtte til de udviklingslande, der var i befrielseskrig mod imperialismen, og til lande, der var påbegyndt en socialistisk opbygning, som f. eks. Cuba.

Da Sovjetunionens ledelse fra sidst i 80erne forsøgte at fremskynde de nødvendige ændringer i stats- og partilivet, der led under en bureaukratisk, dogmatisk og administrativ ledelsesstil, var det velbegrundet. Det blev påstået, at målet var et moderne socialistisk samfund. Men under snak om reformer, der skulle føre til en demokratisk socialisme, blev der givet gyldne løfter om markedsøkonomiens velsignelser, og reformerne kom til at bestå i overførsel af

samfundsejede produktionsmidler til privat ejendom.

I den internationale konflikt med imperialismen forrådte den sovjetiske regering det marxistiske klassestandpunkt. Samtidig rådslog man ivrigt med de vigtigste imperialistiske stater, og resultatet af de aftaler, der blev indgået, var, at verdens første socialistiske stat gennem næsten 75 år, Sovjetunionen, brød sammen og blev overgivet til mafia og rå kapitalisme.

Sammenbruddet var kun muligt, fordi nogle af de fundamentale elementer i socialismen var svækket, ændret eller skjult. For eksempel anså partierne deres ledende rolle som fortrop i samfundets udvikling som noget givet og ubestrideligt og ikke som noget, man uafsladeligt skal gøre sig fortjent til. Succesen i opbygningen af socialismen og udviklingen på det internationale område havde fremelsket en tilstand af selvtilfredshed. Partierne mistede deres evne til at inddrage befolkningerne, til at virkeliggøre et socialistisk demokrati og til at tage fat på befolkningens aktuelle problemer, behov, forhåbninger og bekymringer. Partiernes organer og organisationer stagnerede i et bureaukrati, der svækkede eller kvalte befolkningens kreativitet og aktive deltagelse i opbygningen af socialismen.

Erfaringer

Både i Sovjetunionen og i de øvrige socialistiske lande var gennemførelsen af dybtgående undersøgelser over de opståede objektive modsætninger under den socialistiske samfundsudvikling et forsømt område i de kommunistiske partiers arbejde.

Det kom til at betyde, at den brede folkelige kontrol og nærhed til partierne gradvist forsvandt. Partiernes ledelser bærer ansvaret for, at kritikken og selvkritikken blev undermineret, hvilket førte til en skematisk gennemførelse af beslutninger og til en tilstand, hvor alle dækkede over hinanden.

Det indre partidemokrati blev kvalt, så vejen lå åben for karriremageri blandt partiets kadrer, for udnyttelse og sammenblanding af de ledende poster i parti, fagbevægelse og regering. Sådanne fæ-

nomener var stærkt medvirkende til at undergrave partiets prestige i befolkningen. Den erfaring må den internationale arbejderbevægelse, især de kommunistiske partier, drage lære af.

Erfaringerne understreger også, at der ikke er en fast model for opbygningen af socialisme i forskellige lande, men at den må følge det enkelte lands udviklingstrin, klassekampserfaringer, kultur og særegenheder. Samtidig skal den i forholdet til andre socialistiske og anti-imperialistiske lande bygge på solidaritet og samarbejde.

7. Den internationale arbejderbevægelse

De kommunistiske partier

Sammenbruddet i det socialistiske verdenssystem bidrog til den krise, en række kommunistiske partier kom ud i omkring 1990. Kapitalismens udvikling efter dette sammenbrud afslørede imidlertid tydeligt, at kapitalismen som verdenssystem ikke sikrede hverken freden, demokratiet, menneskerettigheder, menneskehedens sociale velfærd eller frihed til social udvikling og selvstændighed for udviklingslandene. Tværtimod. Den socialistiske verdens sammenbrud og kapitalismens globalisering fik alvorlige negative konsekvenser for arbejderklassen i både de kapitalistiske lande og i de tidligere socialistiske lande, og for hele folkeslag i udviklingslandene. Arbejderklassen blev desillusioneret og handlingslammet.

Den nuværende situation stiller krav om en ny international solidaritet og samarbejde og en ny samling af den kommunistiske verdensbevægelse. Denne samling blev påbegyndt ved et internationalt møde i Pyongyang i 1992 med deltagelse af 70 kommunisti-

ske og progressive partier og bevægelser, som vedtog fælleserklæringen "Kampen for socialisme er ikke død". Denne erklæring fik efterfølgende tilslutning fra 245 partier og bevægelser.

Samarbejdet i den kommunistiske verdensbevægelse er gennem sidste halvdel af 90erne blevet forstærket og udbygget. I denne periode har kommunistiske partier i de tidligere socialistiske lande genrejst partierne, bevaret marxismen-leninismen som ideologisk grundlag og er på mange måder i ny fremgang i deres egne lande.

En række lande over hele kloden har formået at holde sig udenfor imperialismens jerngreb, dens "nye verdensorden". Historien vil vise, om de kompromiser, disse lande har måttet indgå for at afbøde virkningerne af sammenbruddet i de tidligere socialistiske lande, kan sikre en fortsat anti-imperialistisk og socialistisk udvikling under de nye betingelser.

Medens splittelse og tilbageslag prægede de kommunistiske partier i de højt industrielt udviklede lande, steg bevidstheden i nogle af udviklingslandene. I Indien og Sydafrika er de kommunistiske partier vokset og har vundet øget tilslutning og respekt i deres respektive lande og verdensdele. Ved begyndelsen af halvfemserne mødtes kommunistiske og arbejderpartier fra hele Latinamerika i São Paulo og enedes om at danne en fælles front mod imperialismens nye udvikling. Disse partier og anti-imperialistiske bevægelser har siden mødtes hvert år i det såkaldte "São Paulo initiativ".

Ved udgangen af det 2. årtusind begyndte kommunistiske partier og arbejderpartier på årlige internationale konferencer i Athen. Udviklingen stiller krav til de kommunistiske partier om en fælles strategi mod kapitalismens globalisering. En sådan kræver samarbejde af en bred kreds af kræfter, der er modstander af den internationale kapitals angreb både på arbejderklassen og på nationernes selvbestemmelse.

Der er behov for fælles indsats og koordinerede aktioner både regionalt og globalt. Der er behov for at udvikle det internationale samarbejde mellem alle kommunistiske, progressive og anti-impe-

rialistiske kræfter. Det er nødvendigt for at udvikle en ny modvægt, en folkenes modvægt til monopolernes og imperialismens kræfter.

De socialdemokratiske partier

Arbejderklassen har historisk været svækket gennem opdelingen i de to hovedstrømninger i arbejderbevægelsen: Den reformistiske og samfundsbevarende og den revolutionære og samfundsforandrende. Allerede i den unge arbejderbevægelse opstod der en dybtgående uenighed om strategien for arbejderklassens kamp for socialisme.

De europæiske socialdemokratier byggede oprindeligt på den marxistiske analyse af det kapitalistiske samfund som et klassesamfund. De betegnede sig som arbejderpartier og ville et nyt samfund, befriet for udbytning af arbejdskraften. Deres strategi var, at samfundet gennem reformer til gavn for arbejderklassen ville udvikle sig til et socialistisk samfund. Men denne strategi er opgivet, og det socialistiske perspektiv er forladt.

Socialdemokratierne står nu i spidsen for nedskæringer, der benævnes reformer, men som er tilbageskridt vendt mod arbejderklassens interesser.

Socialdemokratierne har gennem hele deres historie bøjet af, når arbejderklassen stod i en konfrontation mellem egne interesser og kapitalens interesser. I Danmark - efter Septemberforliget i 1899 - afskrev Socialdemokratiet bevægelsens målsætning om at blive organisatoren af den samfundsforandrende kraft. Hundrede år efter kan vi konstatere, at forbrugsgoderne ikke er fordelt mere fordelagtigt for arbejderklassen end for 100 år siden, produktionsresultatet taget i betragtning.

De socialdemokratiske partier i Europa har overalt placeret sig på kapitalejernes positioner, og betjener sig nu åbenlyst af reaktionære målsætninger og handler alene i overensstemmelse med markedøkonomiens krav. Dog forsøger de at besmykke det med ord som "markedøkonomi med et menneskeligt ansigt". Men mar-

kedsøkonomi har ikke noget menneskeligt ansigt. Markedsøkonomi har ført til monopolkapitalens uindskrænkede herredømme og udbytning af menneskets fysiske og åndelige arbejdskraft.

Det ideologiske grundlag for monopolernes uhindrede udbytning – nyliberalismen – praktiseres i dag ikke kun af borgerlige partier. Globaliseringen bruges i dag som væsentligste begrundelse for, at socialdemokratiske og socialistiske partier orienterer sig i retning af nyliberalismen.

De europæiske socialdemokratiers kongres i 1999 vedtog et fælles valgmanifest for EU-politikken med navnet "21 løfter for det 21. århundrede". I dette står bl.a. "at de forpligter sig til at opbygge et nært samarbejde indenfor udenrigspolitikken og til at forbedre Europas evne til og mulighed for at forhindre konflikter og reagere på sikkerhedsmæssige kriser".

Det er typisk for alle 21 punkter i dette socialdemokratiske projekt, at det ikke er folkenes ønsker det drejer sig om. Det drejer sig om at skabe de bedst mulige betingelser for opretholdelse af det kapitalistiske samfundssystem.

Med accepten af NATOs krig mod Jugoslavien deltog disse partier i et historisk forræderi mod det europæiske folk, som Jugoslavien er en del af. Havde de holdt deres løfte, havde de forhindret krigen mod Jugoslavien. Som regeringspartier forelagde de end ikke deres parlamenter, at de ikke alene bifaldt krigen, men at de allerede havde sendt deres egne landes styrker af sted for at deltage aktivt i krigshandlingerne.

I en anden vedtagelse fra denne kongres forpligtede socialdemokratiene sig til at "sikre at den fælles valuta bliver indført uden besvær...". Med denne vedtagelse forrådte det danske Socialdemokrati det danske folk, der som bekendt i 1992, 1993 og 2000 sagde nej til deltagelse i ØMU'en.

„Den tredje vej“

I juni 1999 vedtog formændene for det britiske og det tyske socialdemokrati et manifest, der lægger klar afstand til tidligere tiders samfundsforandring og sociale idealer. Der tales her om fornyelse, det ”drejer sig om at tilpasse sig de objektivt ændrede betingelser”. Manifestet kaldes ”Den tredje vej” og ”Den nye midte”. Disse vedtagelser bekræfter, at de socialdemokratiske partiers rolle som arbejderklassens parti er udspillet. De bøjede sig for og undlod at forsvare arbejderne og nationernes interesser i forbindelse med bl.a. de transnationale selskabers politiske krav i forslaget til MAI og i WTO-regi. De har bøjet sig for og accepteret EU. De såkaldte socialdemokratiske velfærdssamfund nedbrydes, uden at socialdemokratierne gør modstand. De er tværtimod aktivt med i nedbrydningen.

Det vil således være en utopi at forestille sig, at Socialdemokratierne kan eller vil lede arbejderklassen på dens vej frem mod et samfund, der er befriet for udbytning.

I Danmark gennemførte den socialdemokratisk ledede regering målbevidst en ny-liberalistisk EU-politik uden en gnist af selvstændighed, der hvor en sådan endnu kunne hævdes. De danske undtagelser fra Maastricht-traktaten undergravedes. LO-toppens aktive medvirken til gennemførelse af EU-politikken og en vis loyalitet i vælgergrundlaget gav propagandaen gennemslagskraft.

Partiet har forrådt sin rolle som arbejderparti. Der går en lige linje fra tilslutningen til det reformistiske Gotha-program i 1880'erne, Septemberforliget i 1899, den hadske optræden over for de revolutionære kræfter i 20erne og 30erne, forræderiet og samarbejdspolitikken under den tyske besættelse af Danmark, til de sidste 50 års villige medvirken i den statsmonopolistiske forvaltning af samfundet og gennemførelsen af EU-politikken.

Det „velfærdssamfund“, som Socialdemokratiet betragter sig som skaber af, er blot de indretninger, som statsmonopolismen nødvendigvis måtte stille til rådighed, dels som et resultat af det klasse-

mæssige styrkeforhold, dels som forudsætning for produktionen og under indtryk af den ideologiske virkning, det havde på arbejderklassen, at der fandtes et socialistisk verdenssystem.

8. Det danske samfund ved år 2000

Samfundets karakteristiske træk

Det danske samfunds nuværende udviklingstrin og samfundsmæssige indretning har sine særlige træk, som er bestemt af styrkeforholdet mellem de herskende og de beherskede klasser.

Det er karakteristisk for vort samfund, at kapitalen sidder på størstedelen af den samlede produktion, finansiering, handel og distribution, som dermed er underkastet privat-kapitalens lovmæssigheder. Men det har desuden været karakteristisk, at den danske infrastruktur - transportvæsen, energiforsyning, post- og televirksomhed - har været i offentligt eje eller under stærk offentlig kontrol. Det drejer sig om store økonomiske enheder, som med brug af skattefinansiering er opbygget og drevet uden for den privatkapitalistiske markedsmekanisme.

Med rødder i højskole-, andels- og arbejderbevægelsen har Danmark desuden haft en stærk og udbygget offentlig servicesektor, herunder sundhedsvæsen, skole- og uddannelsesvæsen, samt

socialsektor og kulturelle institutioner, f. eks. idrætsanlæg og biblioteker.

Et særligt kendetegn ved den danske arbejderklasses kampformer har været sikringen af omfattende faglige, kollektive overenskomster, som på solidarisk grundlag regulerede løn og arbejdsvilkår for de danske lønmodtagere.

Den herskende ideologi

Det ideologiske klima, vi lever under, er behersket af den individualisering, som borgerskabet favoriserer.

Medierne arbejder entydigt i samme retning og sørger for et understøttende akkompagnement af kulturpåvirkning fra USA. Kommercialiseringen af kulturlivet når nu også de områder, som traditionelt har levet i kraft af offentlig finansiering. Og omvendt tager kulturpolitikken ikke sigte på at støtte folkelige kulturkræfter. Markedskræfterne har taget over.

Et andet træk er den voksende racisme og fremmedhadet, der næres af den kulturelle og økonomiske forarmelse. Især angsten for levebrødet og morgendagen bidrager til diskriminering og til, at det er muligt at sætte lige dårligt stillede befolkningsgrupper op imod hinanden. Det gælder f. eks., når det diskuteres, hvem der skal bære byrderne i nedskæringerne: småbørnsforældrene eller pensionisterne, - en del-og-hersk-metode, der tilslører og skaber forvirring.

Fjernstyringen fra Bruxelles, levebrødspolitikere, uforståelige beslutninger og utallige svegne valgløfter har medført politisk desillusion („politikerlede“) og skadet troen på, at demokratiet kan praktiseres.

Der gøres alt for at miskreditere socialismen, og i kølvandet nedvurderes arbejderklassens fornemste kendemærker og kulturtræk: sammenholdet og solidariteten. Selve ordet solidaritet misbruges på enhver måde af de herskende, mens mennesker, der praktiserer arbejderklassens solidaritet, mistænkeliggøres eller betragtes som naive. Også derved lider demokratiets inderste væsen skade.

Siden 1990erne har vi desuden oplevet et stigende misbrug af

begrebet menneskerettigheder fra stort set alle de førende, magtfulde nationer.

Med alt dette er der skabt forvirring, modløshed og splittelse i dansk arbejderklasse, på venstrefløjens og i den brede befolkning, som bl.a. giver sig udslag i en voksende tilslutning til fremmedfjendske partier og bevægelser. Det går så vidt, at der endog har vist sig grobund for en nazistisk organisation med tilslutning fortrinsvis blandt unge.

Produktiviteten stiger - levevilkårene forringes

Danmark er et rigt land med et højt udviklet produktionsapparat og en stor og veluddannet arbejderklasse.

De sidste 20 år af det 20. århundrede bragte en hidtil uset høj produktivitet, og de seneste 10 år hidtil usete store profitter til kapitalejerne.

Det danske bruttonationalprodukt pr. indbygger oversteg i slutningen af 1990'erne gennemsnittet både i EU og i OECD. Således var bruttonationalproduktet målt pr. indbygger i 1996 44% højere i Danmark end i de øvrige EU-lande. Dette skyldes bl.a. de danske kvinders høje erhvervsfrekvens. Den er ved begyndelsen af dette årtusinde den højeste i verden.

Lønningerne følger derimod ikke med produktivitetstigningen. Gennem 1990'erne er lønmodtagernes andel af de samlede nyproducerede værdier (lønkvoten) gået ned, mens profitterne steg.

Investeringer og reinvesteringsforsømmes til fordel for profitjagt og spekulation med de skabte værdier. Det er en væsentlig grund til, at arbejdsløsheden ikke går reelt ned.

Et stort antal mennesker er sat uden for arbejdsmarkedet. En del er registreret som arbejdsløse, resten findes i forskellige beskæftigelsesordninger eller førtidspensioneringer.

Skatte- og afgiftspolitikken vender den tunge ende nedad. Den overvejende del af personskatterne beregnes ikke som progressiv skat, men som proportional- og kopskat, med momsens som det ty-

deligste eksempel. Lønarbejderfamilierne bidrager derfor forholds- mæssigt meget mere end andre til statens indtægter, og gennem bi- drag og skatter er det også lønarbejderne, der selv finansierer de systemer, der holder de udstødte på et eksistensminimum.

Samtidig er overførslerne til erhvervslivet, særlig storindustrien vokset - direkte og indirekte. Den indirekte støtte er langt den stør- ste. Her spiller den særlige form for lønskat, som pensionsopsparin- gerne og arbejdsmarkedsbidragene udgør, en vigtig rolle. Uhyre sum- mer fra disse fondsdannelser investeres i erhvervslivet - foruden i statsobligationer. Andre eksempler er afskaffelse af formueskatten og nedsættelse af selskabsskatten, lovgivning der favoriserer speku- lationen nationalt og over grænserne, investeringer i vældige anlæg og prestigebyggerier, hvis brugsværdi for den store offentlighed er tvivlsom, og som dårligt nok på kort sigt bidrager til nedbringelse af arbejdsløsheden i vort land.

Den direkte og målelige støtte til kapitalen via statsbudgettet udgjorde i slutningen af 1990'erne over 7,5 mia. Til sammenligning tjener, at staten på samme tid anvendte knap 2 mia. til børnecheck- en, eller at statens bidrag til kommunernes „aktiverings-aktiviteter” udgjorde 2.5 mia., eller at nettoudgifterne til Statens Uddannelses- støtte var 8 mia.

Finansieringen af overførslerne hentes gennem stramminger af de offentlige budgetter, af hvilke især de stadig mere utilstrække- lige bloktilskudsoverførsler til amter og kommuner er følelige for befolkningen. De kombineres nemlig med opgaveoverførsler.

EUs indflydelse

EUs indflydelse på dansk politik og dansk økonomi viser sig på flere områder, og EU har stor andel i befolkningens forringede levevilkår. Det skyldes først og fremmest de konvergenskrav, som stilles til lande, der ønsker at være med i ØMUen. (*se afsnittet: Den økonomisk-monetære union*)

Med undtagelse af en kort periode (1993-94), hvor en ny so-

cialdemokratisk regering ønskede at vise, at den kunne „knække arbejdsløshedskurven“, og hvor finanspolitiske midler blev taget i brug, så er dansk økonomisk politik helt indrettet efter ØMUen. Det til trods for, at Danmark er undtaget fra indførelsen af den fælles valuta gennem Edinburgh-aftalen og til trods for, at den danske befolkning stemte nej igen i år 2000.

Både kravene til de offentlige budgetter og kravet om konkurrencefrihed sætter sig igennem med nedskæringer, privatiseringer og udliciteringer til følge.

Dette ledsages af lukrative forhold for udenlandsk kapital, hvilket har ført til såvel forøget spekulation, som virksomhedssalg og virksomhedsflugt.

Privatisering og udlicitering

Opfyldelsen af EUs krav til harmonisering medførte først opdeling og privatisering af store dele af vores infrastruktur (lufthavne, jernbaner, lokal- og bytrafik) og store forsynings- og servicevirksomheder (el, tele, post) - og dernæst udsalg af statens aktier deri. Køberne er som oftest udenlandske monopolforetagender. Også vort eneste offentlige pengeinstitut, Postgiro er blevet privatiseret. Forberedelserne til privatiseringerne fandt sted allerede fra slutningen af 1970'erne. I hele den offentlige sektor blev der fra da af lagt vægt på økonomien i driften frem for kvalitet i tilbud og service. Det vil sige, at privatdriftens succeskriterier blev indført.

Omstillingen indebar også en såkaldt decentralisering, der mere havde karakter af opsplittings til skade for koordination og planlægning af udviklingen af service og ydelser. Det gælder udlægningen af opgaveløsninger til kommuner og amter uden tilstrækkelig økonomisk kompensation, og det gælder de indre kommunale uddelegeringer. Her er udlægningen af budgetterne til de enkelte institutioner et godt eksempel på, hvordan denne „selvforvaltning“ blot er en måde at placere ansvaret for, hvordan nedskæringskniven skal føres, hos medarbejdere og brugere. Men det sikrer unægtelig

samtidig den form for gennemskuelighed i driften, som kan være en klargøring til privat overtagelse.

Det står desuden på EU's dagsorden at ophjælpe mindre foretagender i den private servicesektor. Der sigtes udtrykkeligt på opgaver, som hidtil er blevet løftet af det offentlige: børnepasning, pleje, ældreomsorg m.v.

De dele af den offentlige sektor i Danmark, der særlig tilhører reproduktionen af arbejdskraften, er derfor blevet til en sand slagmark af privatiseringer og udliciteringer. Men da storkapitalen også her ser en mulighed for gode profiler uden alt for store investeringsudgifter, er i virkeligheden hele reproduktionssfæren i fare for privatisering: sundhedsvæsen, skole- og uddannelsesvæsen, herunder forskning, samt socialområdet.

Privatiseringer og udliciteringer i den offentlige sektor fører til fordyrelser og forringelser, fordi der skal gives plads til et privat udbytte. Den demokratiske kontrol svækkes. Derudover fører det til dårligere løn- og arbejdsvilkår for de ansatte. Tidligere betød det at være offentligt ansat, og især statsansat, at man kunne regne med et fast job til pensionsalderen. Til gengæld accepterede de ansatte så en ringere løn end i det private erhvervsliv. Men sådan er det ikke mere. Sikkerheden i ansættelsen for offentligt ansatte er en illusion. Det har for mange betydet en brat opvågnen.

I Danmark har hele dette udsalg karakter af tyveri fra den arbejderklasse, der har betalt for opbygningen af alle disse kollektive goder.

9. Kravene i kampen for et folkets demokrati

Danmark som retssamfund

Den danske grundlov udsteder en række retsgarantier for befolkningen, såsom frihed til at tænke, tro, tale og publicere sine meninger, frihed til at forsamles og til at organisere sig, beskyttelse af brevhemmeligheden og beskyttelse af boligen. Uafhængige domstole skal beskytte mod vilkårlig forfølgelse og straf.

Sådanne retsgarantier er i et kapitalistisk samfund skrøbelige, men nu indføres også i Danmark bestemmelser, der bryder med disse garantier. Det sker i medfør af EU-medlemskabet, f. eks. Schengen-aftalen. Begivenhederne i USA den 11. september 2001 gav anledning til yderligere skærpede forholdsregler under dække af terror-definitioner, der vil kunne omfatte f. eks. lovlig politisk virksomhed eller faglig aktivitet og støtte til befrielsesbevægelser.

I stedet skal Danmarks grundlov forbedres, så de nuværende retsgarantier ikke bare fastholdes, men uddybes med henblik på ændringerne i samfundsudviklingen siden 1953. I modsætning til den EU-forfatning, der forberedes, skal den danske grundlov udstede garantier, ikke kun med hensyn til individets rettigheder, men også med hensyn til kollektive rettigheder. Grundloven skal sikre, at nazisme og andre menneskefjendske og racistiske ideologier bekæmpes og deres udbredelse forbydes som en fare for menneskeheden.

Grundloven skal fastslå folkets fundamentale frihedsrettigheder, og desuden garantere retten til arbejde, retten til bolig, til uddannelse og til social sikring. Den skal sikre lighed for loven uden hensyn til køn, race, religion og nationalitet. Grundloven skal – i forhold til hvad der gælder i dag – have klarere og mere begrænsede regler for suverænitetsafgivelse.

En ny økonomisk politik

Vi får tit og ofte fortalt, at den danske velfærd er truet: Globaliseringen gør det svært at følge med i den internationale konkurrence, og der er næsten ikke penge til at betale for vores sundhedsvæsen. Vi er nødt til at vise mådehold - og vi er nødt til at have vores private opsparing og pensionsordning for at sikre vores fremtid.

Tro dem ikke! Hvad sundhedsvæsenet skal koste, og hvilke vilkår vi byder børn, fattige og pensionister er et politisk spørgsmål, ikke et økonomisk: Vi kan selv sætte rammerne - og pengene er der. Medicinalfirmaer sammen med den private servicesektor scorer hvert år milliardprofitter på sundhedsvæsenet. Det er penge, der kunne komme velfærden til gode. En sammenhængende politik for folkesundhed og mod nedslidning på arbejdspladserne kunne holde mange ude af hospitalerne - for slet ikke at tale om, hvad en værdig ældrepolitik kunne.

Tusindvis af arbejdsløse tvinges til at arbejde mod en ydmygende ydelse, hvor deres kompetence og uddannelse ikke bliver brugt.

”Globaliseringen” er resultatet af en bevidst politik, rettet imod den

arbejdende befolkning både i Danmark og i de lande, hvortil man truer med at flytte produktionen.

Danmark er med til - gennem EU, NATO og Verdensbanken - at fastholde ulandene og de tidligere socialistiske landes befolkning i fattigdom og at bekæmpe fagforeninger og andre tiltag, som kunne sikre dem en rimelig tilværelse. Midlerne strækker sig fra bestikelse af overklassen over dumpingpriser på landbrugsvarer og toldmure til direkte militær intervention. Derefter flyttes produktionen og arbejdspladserne til disse lavtlønsområder med arbejdsløshed hos os til følge.

Der er behov for en politik, som på kort sigt fastholder og forbedrer alles vilkår og på langt sigt åbner mulighed for en fredelig og retfærdig (og i enhver forstand bæredygtig) udvikling i Danmark, Europa og hele verden. En politik, som tjener alle folkeslags interesser.

Derfor skal de tilkæmpede rettigheder forsvares. Ethvert forsøg på yderligere individualisering og yderligere forsøg på afvikling af dele af den danske „velfærdsstat“ skal afvises.

Danmark skal meldes ud af WTO (Verdenshandelsorganisationen), IMF (Den Internationale Valutafond) og andre internationale og regionale kapitalistiske finans- og handelsinstitutioner/organisationer.

Kampen mod fortsat integration i EU og mod dansk medlemskab af EU skal fortsættes og styrkes, herunder modstanden mod ophævelse af de danske forbehold, i særdeleshed modstand mod deltagelse i den fælles valuta. Uden afgørende brud med EU-politikken og de kapitalistiske finans- og handelsinstitutioner vil det ikke være muligt at skabe demokratiske forandringer i dansk økonomi.

International kamp mod imperialismen, de transnationale selskaber og de regionale og internationale kapitalistiske institutioner er tæt sammenkædet med selve forudsætningerne for at opnå muligheder for nationale økonomiske og demokratiske fremskridt.

Den nødvendige politik er:

- Samfundsøvertagelse af banker, kreditinstitutioner og forsikrings-selskaber
- Nationalisering af olie og andre råstoffer
- Nationalisering af medicinalindustrien og andre virksomheder af betydning for befolkningens trivsel
- Al offentlig virksomhed og serviceydelser, der er udliciteret eller privatiseret, skal bringes tilbage til offentligt ejerskab. Befolkningen skal sikres reel demokratisk indflydelse i de offentligt ejede virksomheder.
- Samfundet overtager kontrollen med udenrigshandelen og alle kapitalbevægelser til og fra udlandet.
- Samfundsøvertagelse af udenlandsk kapital i det omfang der er tale om transnationale selskaber eller investeringer i grundlæggende produktionsmidler.
- Jorden skal frigøres fra al spekulation gennem samfundsøvertagelse. Værdistigninger i jord og fast ejendom, der ligger over de almindelige prisstigninger, skal indefrysnes og kan ikke belånes.
- Retten til arbejde skal sikres. Alle tvangsaktiveringsordninger, jobtræning, osv. afvikles til fordel for reel beskæftigelse. Der er god samfundsøkonomi i at skabe reelle arbejdspladser frem for meningsløse beskæftigelsesordninger.
- Der gennemføres en demokratisk skattereform. Skatten på arbejdsfri indtægter - herunder spekulationsgevinster - skal være højere end skatten af lønindtægter. Arbejdsmarkedsbidraget skal afskaffes. Selskabsskatten skal forhøjes, og moms og andre former for forbrugsskatter på nødvendige varer afskaffes. Skatetrykket skal flyttes over på dem, der er i stand til at bære det.

- Der gennemføres en demokratisk økonomisk planlægning.

Støttet på en stor samfundsøvertaget sektor vil det blive muligt at foretage en økonomisk planlægning, som modsvarer den brede befolknings behov, og som er udformet under dens aktive medvirken. En sådan demokratisk økonomisk planlægning skal sikre økonomisk balance og bl.a. indeholde overordnede økonomiske målsætninger, hvorunder der tages hensyn til miljøet, produktions-, investerings- og forskningspolitik. Som led i denne økonomiske planlægning inddrages handelspolitikken, hvor udgangspunktet skal være udnyttelse af mulighederne for handel til alle sider og i gensidig interesse, herunder handel med de fattige udviklingsøkonomier.

Kulturel frihed - kulturpolitik

Det borgerlige danske kulturliv ensrettes i stigende omfang. Forskning, videnskab, uddannelse, oplysningsvirksomhed og kunst har trange fysiske og økonomiske kår.

Kapitalens økonomiske indflydelse påvirker massemediernes. Store dele af nyhedsformidlingen i dagblade og TV er manipulerende og skaber et billede af verden omkring os, der fremmer gamle fordomme og falske forestillinger. Strategien er passivisering og fordummelse.

Topidrætten er blevet et erhverv, der er behersket af store kommercielle selskaber, og som har store menneskelige omkostninger. Det går også hårdt ud over amatøridrætten.

I et klassesamfund er kulturen både genstand for klassekampen og et middel i den. En demokratisering af kulturlivet er et uadskilleligt led i kampen for at ændre de herskende ejendomsforhold.

Derfor skal kulturlivet i Danmark frigøres fra profitinteresser og fra økonomisk afhængighed af storkapitalens interesser, så det kan udvikle og forny sig i progressive retninger.

Højskoler, folkeuniversiteter og oplysningsforbund skal spille en større rolle i dansk kulturliv. Al privat økonomisk spekulation i idrættelivet skal forbydes.

Bibliotekernes fundamentale betydning for alle uddannelser og for en berigende fritid for alle aldersgrupper kan udvikles gennem vederlagsfri udlån af bøger, lydbånd, CD-musik, videofilm m.v. Der skal være alsidighed i samlingerne og fri adgang på tidspunkter, hvor den arbejdende har mulighed for at komme.

Museernes udbygning og deres opgaver i kulturformidlingen skal støttes.

Kapitalens magt over dagspressen skal brydes. Der skal sikres muligheder for en fri politisk meningsbrydning og en nyhedsformidling, som imødekommer den arbejdende befolknings krav på at få en sand information om afgørende indenrigs- og udenrigspolitiske begivenheder.

Monopoliseringen inden for de privatejede filmselskaber, bogforlag og bogklubber, samt musik- og filmformidling via CD'er og videofilm må ophæves og erstattes af kooperative eller samfundsmæssige ejendomsforhold.

Der må sikres bedre leve- og arbejdsvilkår for de aktive kunstnere. Alle statslige afgifter, der hæmmer kulturelle aktiviteter, skal fjernes.

Overalt i landet må der skabes betingelser for, at mennesker – individuelt og kollektivt – kan få mulighed for at udfolde sig fysisk, intellektuelt og skabende. Der gives en særlig støtte til styrkelsen og udbredelsen af kultur med en anden etnisk baggrund end dansk.

Energi- og forsyningspolitik

Befolkningen skal sikres billig energiforsyning, hvad angår energi til lys, varme, elektriske hjælpemidler, transport og produktion og fremstilling af forbrugsvarer, som dækker befolkningens nuværende og fremtidige behov.

Energiforsyningen skal være driftsikker og energiproduktionen skal foregå på en sådan måde, at det ikke medfører skader på miljøet. De multinationale monopoler kan ikke opfylde disse krav. De misbruger deres kontrol over energiforsyningen til at skaffe sig ekstraprofitter og til at bevare deres magt over samfundet. Hensynet til profit dikterer deres valg af produktions- og distributionsmåde. Derfor

er samfundseje af energisektoren en nødvendighed.

En statslig organisation må overtage olie- og gasudvindingen i Nordsøen for at øge forsyningssikkerheden, spare valuta til import og overføre midler fra profit til samfundets kasse. Nordsø-olien må ilandføres i Danmark og ikke i udlandet. Staten må disponere over den fornødne raffinaderikapacitet.

Udvindingen af olie og naturgas skal nationaliseres samtidig med, at forskningen i og anvendelsen af alternative energikilder forstærkes. Anvendelse af kul, olie og gas bør begrænses og anvendelsen af vedvarende energikilder – som for eksempel sol- og vindenergi, samt jordvarme – skal forøges.

Privatiseringen af forsyningsnettet skal stoppes, og selskaberne tilbageføres til offentligt eje.

Ved import af energi skal der lægges vægt på, at energiproduktionen er sket, uden at det medfører skader på miljøet.

Miljøpolitik

De globale miljøproblemer kender ingen grænser. Rovdriften på naturen har følger overalt i verden, og der er brug for både nationale handlinger og en samlet international indsats for at dæmme op for yderligere ødelæggelser. I den danske befolkning er der stigende interesse for at sikre det miljø, vi lever i. Befolkningen følger med stor interesse enhver bestræbelse på at få ryddet op i fortidens miljøsynder, ligesom størstedelen er indforstået med, at der iværksættes strenge regler om miljøbeskyttelse.

Der er to problemer, der er med til at hindre en reel indsats for miljøet i Danmark: Landbrugets og industriens profitinteresser, og EU's krav om en harmonisering af miljøreglerne, der indebærer en forringelse af dansk lovgivning på en lang række områder.

For at Danmark som selvstændig nation kan give sit bidrag til at løse miljøproblemerne, må følgende krav opfyldes:

Med de nuværende produktions- og afsætningsmetoder i Danmark, hvor alene profit er den drivende faktor, opstår der stigende af-

faldsmængder, som ved bortskaffelse og forbrænding giver skader på miljøet. Problemerne løses ikke alene gennem separering af affald og genbrug. Problemerne skal løses ved kilden, og det stiller krav om en stram lovgivning om produktion af varer og brug af emballage.

Al genmanipulation skal være underlagt demokratisk kontrol.

Industriens produktion af sundhedsskadelige eller giftige stoffer skal sættes under offentlig kontrol. Udledningen af skadelige stoffer til omgivelserne skal ubetinget forhindres gennem ændrede produktionsformer og påbud om rensning af spildevand, luftudledning og affaldsbortskaffelse uden skade på miljøet.

Således som tjenesteydelser og produktionen af varer bliver internationaliseret, er det nødvendigt, at reglerne for arbejdsmiljøet skærpes, og at det gøres strafbart at bryde dem. I skabelsen af et sundt arbejdsmiljø er den centrale person den valgte sikkerhedsrepræsentant. Som medlem af virksomhedens sikkerhedsorganisation skal han eller hun have del i ledelsens beføjelser med hensyn til sikkerhed og sundhed. Sikkerhedsrepræsentanten skal have ret til egenhændigt at stoppe farligt og sundhedsskadeligt arbejde. Beskyttelsen mod fyring skal gøres fuldt effektiv.

Arbejdstilsynet skal igen gøres synligt og nærværende på virksomhederne.

Mandskabsmæssigt skal det især suppleres med folk, der har baggrund i arbejdspladserne.

Tilslutning til bedriftssundhedstjenesten (BST) skal være obligatorisk for alle brancher. Grænseværdier og andre normer for arbejdsmiljøet skal følge den nyeste forskning. Hvor vores viden er utilstrækkelig, skal forskning sættes i gang. Indtil resultaterne af denne foreligger, skal anvendes et forsigtighedsprincip. Beskyttelsen skal også dække særligt følsomme grupper som unge og gravide.

Produktionen af fødevarer skal ske uden brug af sundhedsskadelige stoffer. Der skal ske skærpet tilsyn og kontrol med såvel produktion som tilberedning og salg af fødevarer. Produktions- og håndteringsmeto-

der i fødevarer virksomheder skal godkendes af en offentlig myndighed, hvortil er knyttet forbrugerrepræsentanter og faglige organisationer. Overtrædelse af forskrifter skal være strafbart.

Disse forholdsregler skal også medvirke til, at der sættes stop for forurening gennem landbrugets udledning af skadelige stoffer til grundvandet.

Særligt i byerne ødelægges miljøet gennem den stigende privatbilisme. Derfor må der ske en øget indsats for at udbygge og styrke den kollektive trafik. Privatbilisme og varetransport med lastbiler skal begrænses gennem konkrete restriktioner og målrettet indsats såsom udbygning af jernbanenettet, genskabelse af coastertrafikken og tilbageføring af den kollektive trafik til offentligt eje.

Målsætningen i kampen for at skabe et rent miljø skal være, at forureningen bringes til totalt ophør. Dertil kræves en konsekvent lovgivning, der ikke skeler til produktionens og profittens behov. Alene hensynet til de arbejdende mennesker i virksomhederne og omgivelsernes befolkning skal være rettesnore for lovgivning om et sundt miljø. Omkostningerne ved en sådan lovgivning skal alene pålægges dem, der forurener miljøet.

Straffen for forurening skal være så stor, at det ikke kan betale sig at overtræde loven.

Sikring af et sundt miljø er ikke et ansvar for den enkelte, men et kollektivt ansvar for hele samfundet. Derfor må de folkelige organisationer inddrages i initiativer på nationalt som globalt plan, hvis rovdriften på naturen og menneskenes miljø skal forhindres.

Fødevarerproduktion

Produktionen af fødevarer er blevet en del af den magtfulde biokemiske industri. Dens laboratorier eksperimenterer med afgrøder og opdræt, og dens fabrikker massefremstiller fødevarer, der ofte er underlødige, og undertiden frembyder direkte sundhedsfarer såvel for arbejdere som for forbrugere. Stordriften er fremherskende både inden for

landbrug og fiskeri. Ikke af hensyn til forbedret kvalitet, men udelukkende af profithensyn. Alene den industrialisering af fødevareproduktionen, der er sket i Danmark, har medført helt uacceptable kvalitetsferringelser og i forhold hertil, helt ublu priser, samtidig med at der drives rovdrift på både jordens og havets ressourcer.

Grundspekulationen, grovvaremonopolet og monopolisering af distributionen fra producent via forarbejdningsindustri til forbruger har fået afgørende indflydelse på vort landbrugs fremtid.

Følgende krav til landbrugspolitikken er derfor nødvendige:

- Landbrugsjorden skal ved statsovertagelse frigøres fra al spekulation. Arbejdende landmænd skal sikres retten til - på rimelige vilkår - at forpagte jord fra staten.

- Den katastrofale nedlægning af landbrug til fordel for oprettelse af storbrug med underlødige masseproduktion skal stoppes.

- Der må gennemføres en omfattende jordfordeling, der sigter mod en mere jævn fordeling brugene imellem, og som kan genskabe den nødvendige mangfoldighed i det enkelte brug.

- På alle områder indenfor fødevareproduktionen skal økologiske produktionsmetoder opprioriteres, og der skal ydes særlige tilskud til økologiske brug.

- Både i opdræt og ved transport skal dyrevelfærd sikres.

Denne politik vil skabe de nødvendige betingelser for nyt demokrati og en ny økonomi i landbruget, som kommer hele den arbejdende befolkning til gode i form af billigere og sundere fødevarer. En politik, der f. eks. vil stoppe den vanvittige eksplosion i svineproduktionen, som i sin yderste konsekvens totalt ødelægger det omgivende miljø og gør det ubeboeligt for mennesker.

Fagbevægelsen

Arbejderklassen er den stærkeste og mest organiserede kraft i befolkningen. Dansk arbejderklasse har tilmed en af de højeste faglige organisationsprocenter i Europa. Enhedsfagbevægelsen kan blive arbejderbevægelsens stærkeste våben. Den har siden sin opståen spillet en afgørende rolle for skabelse af enhed i arbejderklassen.

Det er nødvendigt at sikre enhedsfagbevægelsens beståen, men det er også nødvendigt at fastholde og genskabe fagforbundene og fagforeningerne som klassekamporganisationer. Det vil sige organisationer, der tager udgangspunkt i den samlede arbejderklasses interesser og dermed tager udgangspunkt i de vilkår, både arbejdende og arbejdsløse har.

Fagbevægelsen skal bringe sig i offensiven. Den skal mobilisere medlemmerne og sætte deres umiddelbare interesser på dagsordenen. Den skal sikre, at medlemmernes krav ved overenskomstforhandlingerne kæmpes igennem. En sådan linie vil bidrage til at vinde afgørende sejre både på kort og på langt sigt.

Medlemsdemokratiet skal udbygges, så medlemmernes selv på demokratisk vis får mulighed for at afgøre deres løn- og arbejdsforhold.

Det nødvendiggør en total ændring af det fagretlige system. Forligsmandsloven, loven om Arbejdsretten og Hovedaftalen mellem Dansk Arbejdsgiverforening og LO må afskaffes.

Tillidsmandssystemet skal frigøres fra arbejdsgivernes indblanding. Kun de ansatte på en virksomhed skal kunne vælge deres tillidsrepræsentant, og kun de kolleger, vedkommende repræsenterer, kan afsætte tillidsrepræsentanten.

*Fredspligten, der udelukkende tjener arbejdsgivernes interesser, skal fjernes fra overenskomsterne, og arbejdsgivernes eneret til at lede og fordele arbejdet skal bortfalde. I stedet skal der sikres en virkelig fri forhandlingsret efter princippet: *Forhandling, mægling og - hvis den ikke fører til et resultat - ret til fri aktion.**

Afstemning om overenskomster skal foregå ved urafstemning

uden sammenkædning og ved almindelig stemmeflerhed blandt de afgivne stemmer.

Men dette kræver, at Danmark frigør sig fra EU, der siden Maastricht- og Amsterdam-traktaterne - og med baggrund i Rom-traktaten - har lovgivet på arbejdsmarkedsområdet. Hvad enten EU's arbejdsmarkedsdirektiver er indskrevet i overenskomster eller implementeret ved Folketingets lovgivning, er de lov, som kun kan underkastes prøvelse ved EU-domstolen. De direktiver, der allerede er gældende, griber dybt ind i det kollektive aftalesystem.

Derfor er det afgørende, at fagbevægelsen deltager aktivt i kampen mod EU, og at nedenstående krav prioriteres højt:

Retten til arbejde skal sikres alle som en grundlæggende menneskeret, og alt arbejde skal være omfattet af gældende overenskomster. Indtil kravet om arbejde til alle er opfyldt, sikres der fuld erstatning ved arbejdsløshed uden tidsbegrænsning.

Arbejdsformidlingen skal føres tilbage til fagbevægelsen. De ydmygende og virkningsløse aktiveringsordninger skal afløses af tilbud om regulært arbejde på overenskomstmæssige vilkår.

Retten til en fast arbejdstid er blevet undermineret med øget indførelse af fleksibel arbejdstid, der ødelægger familielivet. En kollektiv nedsættelse af den ugentlige arbejdstid til 30 timer med fuld løn- og personalekompensation vil være med til at sikre at alle får arbejde.

Udliciteringer og privatiseringer af offentlige opgaver har skadet både arbejderne og samfundet. Det har ført til lønnedgang, øget arbejdstempo, dårligere arbejdsforhold og heraf følgende tidligere nedslidning. Kvaliteten af den offentlige service er drastisk forringet, og det er en aktuel opgave for fagbevægelsen at *stoppe al privatisering og udlicitering*.

Ungdommens ret til en god uddannelse undergraves ved, at arbejdsgiverne i stigende grad undlader at stille uddannelsespladser til rådighed. Det er fagbevægelsens ansvar at sikre, at lærlingelønninger og SU svarer til de aktuelle leveomkostninger, og at alle sik-

res den nødvendige praktikplads og studieadgang.

I kampen for et bedre samfund har arbejderklassen kun sine egne kræfter at stole på. Aktiv, solidarisk handling i hverdagen på arbejdspladsen, et øget internationalt kampfællesskab mod EU og kapitalmagtens globalisering, en fælles kamp mod oprustningen og for freden må sættes på dagsordenen overalt i fagbevægelsen.

Ligestilling

De sidste 20 års forringelser har særligt ramt kvinderne i forhold til løn- og arbejdsvilkår. Kvinderne er fortsat overrepræsenterede inden for service-, handels- og kontorbrancher, samt inden for de industrigrene, der anvender ufaglært arbejdskraft. Inden for den offentlige sektor er andelen af kvinder stor, når man ser bort fra højere ledelsesniveau.

Trods formelle vedtagelser om ligeløn er princippet om lige løn for lige arbejde ikke gennemført. Kvinderne, særligt enlige forsørgere, hører derfor til den store gruppe af arbejdende, der rammes af dårlig levestandard, tidlig nedslidning, højt sygefravær og tidligt ophør på arbejdsmarkedet. En særlig udsat gruppe er kvinder af anden etnisk herkomst, der som indvandrere eller flygtninge ikke sikres reel mulighed for uddannelse og arbejde.

Ligesom ligestilling mellem mænd og kvinder kræver en særlig lovgivning, er der brug for holdningsmæssige ændringer. Men ændringer sker ikke, hvis der ikke sættes målrettet ind fra samfundets side. Derfor skal der ske en øget indsats for kvinders uddannelse, begyndende allerede i folkeskolen.

Der skal fortsat arbejdes for, at kvinder organiserer sig og aktivt deltager i fagligt og samfundspolitisk arbejde.

Fagbevægelsen skal gå i spidsen for gennemførelse af princippet om *lige løn for lige arbejde* og for fælles aktiv indsats mod lavtlønsproblemer, samt lige adgang til arbejde og advancement.

Blandt de mest nødvendige foranstaltninger til at sikre kvinders samfundsmæssige ligestilling er:

- Fuldstændig erstatning for tab eller delvist tab af arbejdsindtægt ved svangerskab, fødsel og barsel
- Barselsorlov 1 år med fuld løn
- Forbud mod opsigelse under svangerskab, fødsel og barsel
- Alle børns ret til plads i vuggestue/børnehave/fritidshjem, også selv om forældrene ikke er i arbejde
- For børnefamilier, hvor forældrene har skifteholdsarbejde, skal det ved overenskomstforhandlinger sikres, at disse tilbydes arbejde i dagtimerne og uden nedgang i lønnen. Indtil dette krav er indfriet, skal børnene have institutionspladser, hvor de trygt kan være, mens forældrene er på arbejde.
- Vuggestuer, børnehaver, fritidshjem, klubber og andre institutioner skal være gratis
- Syge børn skal kunne passes af forældrene med fuld lønkom-pensation og sikring mod afskedigelse på grund af fravær
- Forældre, som har svært ved at magte hverdagen med deres børn, skal sikres den nødvendige hjælp og støtte.

Et EU-princip

På alle niveauer i udviklingen af EU anvendes et særligt princip for opgaveløsning, nemlig at opgaver (problemer) skal løses så nær ved behovet som muligt. Det kaldes subsidiaritets-princippet og er blevet lanceret som "nærhedsprincippet", hvilket skulle føre tanken hen på nærdemokrati. Men det betyder underordningsprincippet, og dette princip har stor betydning for det offentlige (reproduktions)område. Det indebærer nemlig, at den enkelte gøres ansvarlig for sit eget liv, udvikling og velfærd. I anden række er familien ansvarlig, og først i sidste ende er der tale om et samfundsansvar. Samfundsansvaret kombineres meget gerne med privat velgørenhed (fri-

villigt arbejde).

Vi genkender også princippet i slagordene om „borgerens frie valg“ og „pengene følger borgeren“.

Når det personlige ansvar - dels for sig selv, dels for familien - bliver varetaget igennem individuelle, private forsikringer, er konsekvensen, at alle kollektive ordninger kommer under afvikling.

Det gennemgående træk i alle disse politiske, ideologiske og økonomiske ændringer er - foruden privatiseringerne, udliciteringerne og nedskæringerne - en massiv individualisering. Individualiseringen er en stærk ideologisk faktor, men den giver sig også kontante udslag i brugerbetaling og i krav om individuelle forsikringer. Den frie og lige adgang til behandling, skolegang, uddannelser, sociale ydelser bliver taget fra os. Demokratiet såvel som arbejderklassens fornemste kulturtræk, solidariteten er under angreb.

Sociale rettigheder

Vore kollektive, skattefinansierede ordninger er ved at blive afløst af individuelle, private forsikringer. Begyndelsen blev gjort med de overenskomstfastlagte pensionsordninger, og det fortsatte med omlægningen og individualiseringen af efterlønnen. Det går hånd i hånd med forringelserne af folkepensionen, og på længere sigt vil det ramme kvinderne som gruppe, idet de sjældent vil have opnået det optimale antal arbejdsår og typisk vil være lavere lønnet. Men det vil også ramme for eksempel i fag med sæsonledighed og personer med stor sygelighed.

Et andet EU-element, der er ved at sætte sig igennem, er kravet om tilknytning til arbejdsmarkedet som betingelse for at opnå sociale ydelser. Det har presset langvarigt eller kronisk syge og langtidsarbejdsløse ud af dagpengesystemet (syge- og arbejdsløshedsdagpengene).

Når dette krav kombineres med princippet om individuelle forsikringer, får vi en udvikling, hvor grupper med lav risiko for arbejdsløshed efterhånden går over på egnforsikring med en præmie-

betaling, der vil være proportional med den enkeltes risiko. Det vil sige, at mennesker med højrisiko for arbejdsløshed næppe vil have råd til at betale præmierne, hvis de da overhovedet er ønskede som forsikringstager. Vi får da et system, hvor nogle er forsikrede, og andre må nøjes med bistanstlignende ydelser til gengæld for at arbejde som „aktiverede“. Gennem „reformer“ er arbejdsløshedsforsikringen allerede bragt nær bistanstniveauet, samtidig med at medlemmernes bidrag er sat i vejret.

De, der ikke magter at præstere arbejde for kontanthjælpen, risikerer at miste den. Danmark kan ikke mere sige, at „ingen behøver at dø af sult“.

Tvangsaktivering i underbetalte jobs uden overenskomstsmæssige rettigheder, tjener flere formål. Arbejdsgiveren får tilskud til lønnen, den aktiverede skal føle, at han eller hun selv bærer ansvaret for sin situation og præstere arbejde for sin bistansthjælp, og der dannes en løntrykker- og reservearmé.

Følgende foranstaltninger skal gennemføres:

- Alle sociale ydelser skal finansieres af staten
- Fuld erstatning for tab af indtægt ved arbejdsløshed.
- Fuld erstatning ved tab af indtægt ved arbejdsbetinget ulykke og sygdom.
- Sikring mod opsigelse under arbejdsbetinget sygdom og rekreation.
- Folkepensionsalderen sættes til 60 år. Har man et hårdt fysisk eller psykisk arbejde, sættes pensionsalderen til 50 år.
- Personer med særlig hårdt arbejde, fysisk eller psykisk, tilbydes tidlig adgang til omskoling eller videreuddannelse
- Folkepensionen skal mindst svare til 75% af gennemsnitslønnen i Danmark.
- Førtidspension kan søges af borgeren selv, borgerens læge eller socialforvaltningen.

- Til grund for en førtidspension kan lægges fysiske, psykiske og sociale handicaps.
- Førtidspensionen skal mindst svare til 75% af gennemsnitslønnen i Danmark.
- Enhver, som er tilkendt førtidspension, må arbejde lige så mange timer han/hun kan klare uden at der sker fradrag i pensionen.
- Ved manglende evne til selvforsørgelse, skal sikres en rimelig levestandard på højde med folkepension. Tilbud om uddannelse og arbejdsstræning skal sikres uden ulempe for den enkelte borger.
- Ved behov for hjælp i form af personlig pleje, rengøring og indkøb påhviler det det offentlige at give denne hjælp vederlagsfrit. Hjælpen skal være en del af det offentlige system og ikke genstand for privatisering.
- Har en person brug for ophold på plejehjem, eller har behov for en anden boform, skal dette være umiddelbart muligt. Plejehjemet kan frit vælges af den ældre, såfremt ønsket hænger sammen med børns eller andre pårørendes bopkommune.
- Plejehjem skal være under tilsyn af embedslægeinstitutionen.
- Behovet for at yde en særlig bistand til børn, der har risiko for en fejludvikling eller har et handicap, skal tilgodeses.
- Enhver afgørelse fra socialforvaltningen kan ankes til en uafhængig instans. En central ankeinstans skal tilknyttes statsamtene.

Sundhedsvæsenet

Danmark bruger en langt mindre del af bruttonationalproduktet på sundhedsvæsenet end de øvrige højt udviklede kapitalistiske lande.

Andelen af det offentliges udgifter til sundhedsvæsenet blev i perioden 1977-97 reduceret med en tredjedel. I perioden 1980-1996 er hospitalernes sengeantal faldet fra 41.621 til 24.966, hvilket er særlig føleligt inden for det psykiatriske område, hvor distriktpspsykiatrien slet ikke udrustes til at erstatte tabet af sengepladser. Ventelisterne til hospitalerne vokser, mens den offentlige sygesikring yder tilskud til behandling på de nye, private hospitaler.

Brugerbetalingen vokser, og ved årsskiftet 1998-99 havde Sygeforsikringen „Danmark“ godt 1.5 mio. medlemmer. Også de almindelige forsikringsselskaber har fundet et nyt marked i sygeforsikring. Det benyttes også af arbejdsgivere til at forsikre medarbejdere, de nødtigt vil undvære - eller simpelthen i stedet for lønforbedringer. Men indførelse af et egentligt forsikringsprincip i forbindelse med sygebehandling bringer os tilbage til tilstande, hvor kun raske mennesker kan forsikre sig.

Danskernes sundhedstilstand er stærkt forringet, levealderen er for nedadgående, og særligt kvindernes sundhed, respektive dødelighed kan nu sammenlignes med kvindernes i lande, der ikke har været kendt for et velfærdsniveau som det danske. Danske kvinders levealder har bundpladsen ikke alene inden for EU, men også i forhold til samtlige OECD-lande. Fra statens side fokuseres der på den enkeltes livsstil, mens det frem for alt er arbejdslivet, som forårsager de alvorlige sygdomme, der invaliderer og dræber.

Sundhedsvæsenet skal være gratis for alle og finansieres af staten

- Alle hospitaler skal være i offentligt regi. Privathospitaler overtages af staten.
- Bedriftssundhedsvæsenet skal være uafhængigt af virksomhederne, og skal sikre sunde arbejdspladser under tilsyn af embedslægeinstitutionen.

- Al medicin skal være gratis, hvis den er ordineret af læge.
- Al tandlægebehandling skal være gratis. Sunde tænder er vigtige for et godt helbred.
- Ved sygdom skal al nødvendig behandling tilbydes med det samme.
- Lægecentre skal, hvor det er muligt, erstattes med poliklinikker med mulighed for rutinebehandlinger og enkelte sengepladser. Behandling nær eget hjem er befordrende for helbredelse.
- Mennesker med misbrugsproblemer skal tilbydes behandling. Har deres helbred taget alvorlig skade skal der sikres specielle boliger og/eller plejehjem, hvor der kan tages hensyn til deres specielle problemer.
- Psykiatrien skal tilbage til staten. Hospitalerne skal udbygges med tilpas antal sengepladser fordelt over hele landet. Distriktspsykiatrien skal udbygges til at dække de syges behov.
- En døende skal sikres den bedst mulige pleje, enten hjemme, på hospital eller hospice. Dette skal være gratis.
- Begravelse og eventuel transport til egen hjemkommune skal være gratis. Døden bør ikke være genstand for profit.

Flygtninge og indvandrere

Tanker om, at vi i Danmark enerådende kan vælge at bremse op for indvandringen, strider imod al anstændighed og fornuft. Mennesker vælger at emigrere af grunde, som det danske samfund alene ikke kan gøre ret meget ved. Krige og den ny-liberalistiske markedsøkonomi har tvunget millioner på flugt fra død, lemlæstelse, social nød og økologiske katastrofer. I stedet for at deltage i krige, skal Danmark medvirke til at skabe fred. Således nedsættes antallet af dem, der flygter fra krige.

I internationale samarbejdsrelationer skal Danmark derfor både virke for freden og for at højne de økonomiske og sociale vilkår i de lande, som folk flygter fra, således at det heller ikke er nødvendigt at emigrere for at overleve eller at flygte fra forfølgelse.

I dag er Danmarks asyllovgivning væsentligst udformet efter anbefalinger i EU-resolutioner. Men Danmark skal indrette sin asylpolitik i samarbejde med alle verdens folk gennem FN, så at indvandrerne behandles under respekt for internationale konventioner og aftaler, først og fremmest FN-konventionerne.

Alle indbyggere i det danske samfund skal være sikret lige rettigheder. For opnåelse af dette er følgende krav grundlæggende:

- Fuld retslig ligestilling
- Særlige tiltag med henblik på at fremme reelt lige muligheder for samfundsdeltagelse
- Muligheder for udvikling og bevarelse af egen kulturel baggrund

Fra slutningen af 90'erne har en del lovgivning rokket væsentligt ved indvandrernes retslige ligestilling. Derfor er en revision nødvendig:

- permanent opholdstilladelse skal være et retskrav efter tre års ophold i landet
- integrationslovens introduktionsydelse afskaffes; det økonomiske eksistensminimum for alle indbyggere i landet skal være sociallovgivningens
- bopælstvangen i integrationslovens integrationsperiode fjernes
- tilladelse til familiesammenføring med ægtefælle skal gives til alle uanset alder, indkomst eller boligforhold; problemer i ægteskaber med familiesammenførte skal søges løst gennem oplysning og rådgivning
- ingen, der har arbejdet i Danmark, skal kunne tvinges til danskundervisning; arbejdsmarkedslovgivningens rådighedsregler med

krav om passende danskkskaber skal fjernes

- alle boliglovgivningens dispensationsmuligheder for at lave etniske kvoteringer i de almennyttige boliger fjernes
- alle straffelovgivningens muligheder for udvisning ved kriminalitet fjernes. Alle indbyggere i Danmark skal retsforfølges og straffes her
- personer, der har boet i Danmark fra det fyldte 16. år, og som tidligere har boet mindst 5 år i landet, skal fra de fylder 18 år til de fylder 23 år have ret til dansk statsborgerskab uden yderligere betingelser.

Desuden er følgende tiltag nødvendige for at fremme indvandrernes muligheder for reel deltagelse i samfundslivet:

- udbygning af mulighederne for voksne indvandrere til at få undervisning i dansk som andetsprog
- udvikling af erhvervs-, voksen- og ungdomsuddannelserne så der tages hensyn til indvandreteres forudsætninger og baggrund
- bedre muligheder for at højtuddannede indvandrere kan meritoverføre deres uddannelser til danske forhold
- forstærkning og udvikling af den pædagogiske indsats overfor de tosprogede børn i den danske folkeskole
- ret til, udbygning og udvikling af modersmålsundervisningen af tosprogede børn
- forstærkning af indsatsen for at oplyse indvandrere om det danske samfund
- udbygning af folkeoplysningslovgivningen, så der her igennem gives indvandreterne mulighed for at bearbejde og udvikle egen kulturel baggrund
- udvikling af ældreplejen, så der tages hensyn til de ældre, pasningskrævende indvandreteres baggrund

- bekæmpelse af diskrimination efter race-, etnisk, national eller religiøs baggrund.

Både i solidaritet med de ramte befolkningsgrupper og i hele arbejderklassens interesse skal fremmedhadet bekæmpes!

Uddannelserne

Siden 70erne er bevillingerne til *folkeskolen* faldet drastisk. Målt som andel af bruttonationalproduktet udgør faldet 25%. Børnetallet derimod stiger, og folkeskolen er i en elendig forfatning. Der tilføres for få midler til at vedligeholde eller renovere utidssvarende bygninger eller til at bygge nye. Der mangler tidssvarende undervisningsmidler.

Lovgivningen stiller øgede krav til kvaliteten af undervisningens indhold, om individ-rettet undervisning og om et udstrakt samarbejde med forældrene. Der er for mange børn i klasserne og for få lærere, og der er hverken menneskelige eller økonomiske ressourcer til at sikre børn af indvandrere en tilstrækkelig skoleuddannelse.

Børnenes sociale liv er gennem de sidste generationer stærkt forandret og kræver en helhedsindsats fra lærernes side som undervisere og som opdragere. Men læreruddannelsen modsvarer ikke disse krav.

Under så dårlige forhold kan *hverken* den individualisering, som lovgivningen favoriserer, *eller* den ønskelige uddannelse til demokrati og fællesskab lade sig gøre. Konsekvensen er, at et stigende antal forældre sætter deres børn i privatskoler. I Københavns kommune gik i 1999 hvert fjerde barn i privatskole. På landsplan var det 12%. I selve folkeskolen foregår en privatisering, for eksempel i form af brugerbetaling og sponsorering af både materialer og aktiviteter.

Såvel *ungdomsuddannelserne* som de *videregående uddannelser* er præget af modul opsplittings, stopprøver og trinvis opnåelse af erhvervskompetencer. De tekniske uddannelser favoriseres ved de videregående uddannelser, hvor de humanistiske fag udsultes.

Opsplittingsne er i høj grad et EU-projekt: Det bliver nemmere

at gennemskue, hvad medlemslandenes uddannelser indeholder, og dermed at udveksle den arbejdskraft, man gerne ser „vandre“. Det betyder desuden, at det hjemlige erhvervsliv kan udvælge sin arbejdskraft nøjagtig på det trin, det behøver den, og sende den væk, når nye krav melder sig på arbejdspladsen.

Demokratiet på uddannelsesinstitutionerne lider også skade, fordi modulopsplitningerne individualiserer uddannelserne og dermed gør det vanskeligt for de uddannelsessøgende at samle sig i studiefaglige organisationer.

På universiteterne bindes undervisningen ofte op på sponsoreret kontraktforskning. Disse sponsormidler kan komme fra EU eller private sponsorer i erhvervslivet. Den uafhængige forskning - såvel som udviklingen af den frie forskning - har dermed trange kår.

I tilgift til det opsplittede system individualiserer også egenbetalingen det at uddanne sig. Det er den enkelte - ikke samfundet - der bliver ansvarlig for, hvor meget eller hvor lidt ungdommen uddanner sig.

Udbredelsen af brugerbetaling er stærkt inspireret af OECD og af EUs krav om selvfinansiering af uddannelse. Brugerbetalingen vil forstærke den allerede synlige sociale udvælgelse: Socialkommissionens undersøgelser viste i 1997, at 47% af de højere funktionærers børn var i gang med eller havde afsluttet en videregående uddannelse. Det samme var tilfældet for kun 8% af børn af ikke-faglærte arbejdere.

To virkninger viser sig: Kapitalen får arbejdskraft med de uddannelser, den har brug for, og de eliteuddannede udvælges blandt de bedrestillede børn.

Et demokratisk uddannelsessystem

Der skal sikres lige adgang til uddannelsen med det mål, at alle får kundskaber og færdigheder, som er nødvendige i et samfund på nutidens teknisk-videnskabelige udviklingstrin. Evnen til at erkende og løse de problemer, der vil opstå i takt med den fremadskri-

dende samfundsproces, skal udvikles. Der skal skabes forudsætninger for, at de kommende generationer kan frigøre sig fra fordomme og vrangforestillinger, som hindrer det arbejdende folk i at forstå dets virkelige stilling og muligheder i det samfundsmæssige liv.

- De eksisterende uddannelsesskranker skal ned brydes, og uddannelsen for den enkelte skal øges. Det nødvendiggør indførelsen af en obligatorisk *12-årig enhedsskole* som et led i et undervisningssystem fra førskolealderen til faglige eller andre former for videregående uddannelse.
- Skolens undervisning og opdragelse skal give eleverne indsigt i naturens og samfundets udviklingslove. Den skal udvikle deres evner, personlige dømmekraft og sociale ansvarsfølelse. Den skal gøre dem bevidste om, at deres energi og evner ikke udelukkende skal anvendes til egen fordel, men komme hele samfundet til gode.
- Skolens undervisning og opdragelse skal bygge på et ægte humanistisk og demokratisk grundlag, der fremmer forståelsen for fred og venskab mellem folkene og aktivt tager afstand fra diskrimination af arbejderklassen, fremmede kulturer, racer, religioner eller af udbyttede og undertrykte menneskegrupper.
- Skolens undervisningsplan skal sikre, at eleverne erhverver de ønskede kundskaber og færdigheder på hvert enkelt klassetrin, og fremme deres forståelse af sammenhængen mellem de enkelte fag.
- For at give eleverne den nødvendige indsigt i nutidens teknisk-videnskabelige produktionsformer skal skolen, snævert forbundet med dens øvrige undervisning og opdragelse, give dem en polyteknisk undervisning og opdragelse. Som led heri gennemføres fra det 10. til det 12. skoleår regelmæssige virksomhedsophold, obligatorisk for alle elever. En egentlig uddannelse med

specielt målrettet sigte påbegyndes efter den 12-årige enheds-skoles afslutning.

- For at kontrollere, at eleverne undervises i overensstemmelse med formålsbestemmelsen og bliver opdraget i dens ånd, skal forældre og folkelige organisationer have reelle muligheder for at følge skolens daglige arbejde.
- Elevernes organisationsret og deres organisationers deltagelse i undervisningens tilrettelægning medvirker til at skabe en forståelse af organisation og sammenholdets betydning.
- Eleverne opdrages herigennem til deltagelse i et aktivt demokrati.
- I det erhvervsfaglige uddannelsessystem skal der gives en bred indføring i de generelle arbejdsprocesser, således at den enkelte arbejder har flere muligheder for at vælge beskæftigelse. I grunduddannelsen skal der lægges vægt på at forbinde undervisningen med relevante eksempler fra praktiske arbejdsprocesser og arbejdsforhold på arbejdspladsen. Samfundet overtager al kontrol med de faglige uddannelser, både af uddannelsens administrative udgifter og af lærlingenes aflønning, således at udnyttelsen af lærlingene som særligt udbytningsobjekt fjernes.

Fagbevægelsen og lærlingenes organisationer skal have direkte indflydelse på uddannelsens tilrettelægning og styring på den enkelte virksomhed og sikres mulighed for effektivt at kontrollere den og for at bremse eventuelle misligholdelser.

For at skabe fleksibilitet og muligheder for skift mellem forskellige uddannelser gives lærlinguddannelsens almene teoretiske indhold som en undervisning, der senere er adgangsgivende til videregående uddannelser.

- Undervisningen skal på alle uddannelser være gratis. En behovsbestemt statslig uddannelsesstøtte skal bidrage til, at den sociale slagside fjernes.
- Uddannelsen, som hviler på den 12-årige grundskole, tilrette-

lægges således, at studiet forbinder fagets indhold og metode med forskningsprægede opgaver.

- Der skal være lige adgang til *videregående uddannelse* efter den 12-årige enhedsskole eller en årrække praktisk arbejde på det område, hvor videregående uddannelse søges.
- Uddannelsens varighed bestemmes af de nødvendige og forsvarlige minimumskrav for faget og ikke af uvedkommende og profitbestemte behov.
- Uddannelsescentrene skal bidrage til, at den skæve fordeling af uddannelsesmuligheder mellem landsdelene fjernes.
- I tilknytning til uddannelsescentrene udbygges grundlaget for omskoling, efteruddannelse og videreuddannelse.
- Det arbejde, der i dag udføres af ufaglært, tillært eller korttidsuddannet arbejdskraft, skal omfattes af faglige og teoretiske uddannelser med status af lærlingeuddannelse. Målet er, at begrebet "ufaglært" afskaffes.
- De uddannelsessøgende og studerende på alle trin fra adgangsstadiet og under uddannelsesforløbet skal have direkte medindflydelse på uddannelsens tilrettelægning, indhold og forløb og på alle prøvers tilrettelægning og forløb.
- Ligelig repræsentation mellem studerende og lærere i alle styrende uddannelsesorganer skal gennemføres.
- De teknisk-administrative personalegrupper skal repræsenteres i organerne vedrørende institutionernes almene drift.
- Institutionernes drift og udbygning påhviler de demokratisk sammensatte organer i samarbejde med fagbevægelsen og andre folkelige organisationer med direkte interesser i uddannelsessituationen.

Boligen skal befries for spekulation

Boligen er en livsnødvendighed og samtidig en af de vigtigste rammer for den enkeltes levevilkår. Derfor er det en samfundsopgave at sørge for, at der er et tilstrækkeligt antal boliger til rådighed for alle behov. Det vil sige, at der skal være et bredt udbud af *lejeboliger* for unge, uddannelsessøgende, familier, enlige og ældre til en pris, man kan betale.

Det er forkasteligt, at boligen i dag er et spekulationsobjekt. De store tilskud, som samfundet gennem skattepolitikken yder til ejerboligen, øger uligheden og pålægger andre ekstra skattebyrder. Finanskapitalen drager de største fordele af spekulationsmulighederne i boligen. Spekulationsgevinster på boligmarkedet ødelægger samfundsøkonomien og medfører desuden, at en befolkningsgruppe får foræret mere fordelagtige levevilkår på bekostning af andre.

I stedet skal de forskellige boligformer ligestilles i økonomisk henseende. Som et første skridt kan det sikres ved, at den offentlige støtte til almene boliger får mindst samme omfang som den faktiske støtte til ejerboliger.

Der skal tilbydes billige statslån til køb af bolig mod, at man giver afkald på at sælge i fri handel. Ved fraflytning skal staten overtage huset til det, det har kostet, med tillæg af prisen på dokumenterede forbedringer.

På længere sigt skal det være et privat anliggende, om man ejer sin bolig eller ej – uden spekulationsmulighed og uden samfundsmæssig støtte. De samfundsskabte værdistigninger på jord og fast ejendom tilbageføres til samfundet. For de lave indkomster skal der laves en overgangsordning, der er retfærdig og klar for enhver.

Privat ejendomsret til *udlejningsboliger* er uforenelig med en demokratisk samfundsudvikling og befolkningens interesser. Alle udlejningsboliger skal opføres og administreres som almennyttige, det vil sige uden spekulation.

Eksisterende private udlejningsboliger skal overtages af lejerne. Som en start skal det sikres, at værdistigningerne i de private udlejningsejendomme forbliver i ejendommene til brug for vedligeholdelse og forbedring.

Almennyttige boliger

At sikre gode og sunde almentnyttige lejeboliger til alle, der har behov, er en fælles samfundsopgave. Finansieringen af almene boliger skal gøres uafhængig af privat pengespekulation. Derfor skal de offentlige tilskud til igangsættelse af almentnyttigt boligbyggeri forøges væsentligt.

Huslejen skal kunne betales af husstande med én indtægt eller af familier, der kommer ud for en social begivenhed.

Eksisterende almentnyttigt byggeri skal kunne omprioriteres og derefter finansieres efter samme principper.

Sociale og almentnyttige boliger må aldrig kunne sælges til private, herunder til udlejningsselskaber, eller udstykkes som ejerlejligheder.

Beboerdemokratiet skal sikre lejernes indflydelse individuelt såvel som kollektivt.

Andelsboligen

Den eksisterende andelsboligform skal ændres, så den frigøres for kapitalisering af jord- og værdistigninger på fast ejendom. Grundprincippet skal være spekulationsfri andelsboliger. Ved overdragelse af andel skal man ikke kunne inddrage værdistigninger af jord og fast ejendom eller kunne kapitalisere offentlige tilskud. Grundværdien skal ejes af andelsforeningen og ikke kunne indregnes i andelens pris.

Når lejere overtager en privat udlejningsejendom som andelsboligforening, må prisen ikke overstige den seneste offentlige vurderingspris. Der skal kunne ydes kommunale tilskud til køb af ejendommen som andelsbolig, ligesom kommunen skal kunne erhverve sig andele i en spe-

kulationsfri andelsforening. Andelsboligforeningerne skal føre en offentlig kontrolleret venteliste, hvor en del af boligerne stilles til rådighed for en kommunal venteliste.

Kun opførelse af spekulationsfri andelsboliger skal have offentlig støtte, og der skal være offentlig kontrol med omkostningerne, ligesom kommunerne skal kunne bestemme omfanget af byggeri af spekulationsfrie andelsboliger.

Boligmiljøet

Der skal opstilles bæredygtige normer for boligområdernes udvikling. Miljømæssige, sociale og kulturelle tiltage skal gå hånd i hånd i boligområderne. Der skal være skarp kontrol med byggematerialer, og økologiske løsninger skal fremmes.

Med hensyn til tilgængelighed, færden og ophold skal såvel boligerne som boligområderne indrettes med tanke både på børnefamilier, på handicappede og på ældre.

Boliger for unge

Kommunerne skal forpligtes til at sikre det nødvendige antal hensigtsmæssige boliger til unge, herunder f.eks. bofællesskaber/beskyttede boliger til unge med sociale og familiemæssige problemer.

I byer med uddannelsesinstitutioner skal antallet af kollegieværelser og ungdomsboliger udgøre mindst 50% af antallet af uddannelsespladser.

For alle kollegieværelser og ungdomsboliger skal huslejen højst udgøre 15% af indkomsten.

Boliger til ældre

Der skal lovgives om ældreboliger uden de nuværende direkte eller indirekte bånd på ældreboligbyggeriet. Huslejen i ældreboliger må højst udgøre 15% af indkomsten.

For de ældre, der ikke kan klare sig selv, skal der være et rigeligt

udbud af beskyttede boliger og plejehjem. Der skal de ældre sikres et værdigt privatliv og passende omsorg.

Dansk sikkerhedspolitik

Fra neutralitetspolitik til imperialismens hjælpetropper

Gennem næsten et hundrede år erklærede Danmark sig som neutralt land. Et alvorligt brud på denne neutralitet skete, da Danmark i 1941 - som det eneste af Europas besatte lande - tilsluttede sig Hitlers Anti-Komintern-pagt. Men takket være modstandskampen kunne Danmark i 1945 indtage sin plads mellem de vindende nationer, der dannede FN. Det var en handling, der dengang blev opfattet som en positiv ændring af neutralitetspolitikken.

I Europa indgik England og Frankrig en forsvarsalliance, der i 1948 udviklede sig til Den vesteuropæiske Union (WEU). I 1949 førte modsætningsforholdet mellem den imperialistiske og den socialistiske lejr til oprettelsen af den USA-ledede Atlantpagt (NATO). Danmark havde imidlertid højtideligt erklæret at ville holde sig uden for stormagternes blokannelser, men et sandt - og iscenesat - hysteri førte alligevel til Danmarks indlemmelse. Det skete uden folkelig debat.

Ved den nye grundlov i 1953 dækkede man sig ind i forhold til den suverænitetsafgivelse, som tilslutningen til NATO var udtryk for, og bandede samtidig vejen for nye suverænitetsafgivelser.

Sovjetunionens bestræbelser på at tvinge de imperialistiske magter med i et nyt samarbejde om fred og sikkerhed i Europa, førte i 1970erne til Helsinki-aftalen og oprettelsen af Organisationen for sikkerhed og samarbejde i Europa (OSCE). Det blev ikke en ubetinget sejr for fredens kræfter. USA benyttede forhandlingerne til at placere - og senere groft misbruge - menneskerettighederne som tema i den ideologiske kamp. OSCE er i dag helt under NATOs indflydelse.

Danmark har i alt væsentligt været et lydigt NATO-land. Dog sikrede folkelige kampe Danmark status som et - officielt - atomvåbenfrit land. Der er ingen tvivl om, at 1980ernes „fodnotepolitik“, der blev fremtvunget af brede, folkelige fredsbevægelser, i virkeligheden kun blev tålt på grund af den uvurderlige betydning, de grønlandske baser havde for USA og for NATO. På samme måde indgik Færøerne i spillet.

Det er karakteristisk, at alle militær- og sikkerhedspolitiske ændringer i vort land sker uden en egentlig demokratisk debat. Lukkede arkiver gør det muligt at skjule alliancer og økonomiske interesser og at opbygge falske fjendebilleder.

Det socialistiske verdenssystems sammenbrud og USA's nye rolle som verdens eneste og altdominerende supermagt udløste et skift også i dansk sikkerhedspolitik..

Det første skridt var deltagelsen i Golfkrigen i 1991. Det næste var opstillingen af Den danske internationale Brigade og dernæst deltagelsen i krigen mod Jugoslavien i 1999. Ved Golfkrigen var der dog givet FN-mandat, men ved krigen mod Jugoslavien anså NATO (USA) ikke denne formalitet for nødvendig.

Washington-erklæringen, der blev undertegnet i foråret 1999, efter at krigen mod Jugoslavien var startet, forvandler NATO fra forsvarspagt til angrebspagt, så NATO kan optræde som hele verdens selvbestaltede politibetjent, der kan gribe ind hvor som helst på kloden - med eller uden FN-mandat.

Washington-erklæringen forberedte også den udvikling i Europa, der sammenfletter på den ene side WEU og EU, og på den anden side EU og NATO.

Det er til deltagelse i dette projekt, at Danmark nu omstiller sit forsvar. Det gælder bemanning, hvor den almindelige værnepligt afløses af professionelt personel, og det gælder bevæbningen, der indrettes på indsats uden for Danmarks grænser.

Interessesfærer, der defineres sammen med EU og OECD-landene, betyder, at vi inddrages i kampe om ressourcer (olie, råstoffer) og markeder.

En selvstændig udenrigspolitik for fred og samarbejde

Dansk sikkerhed sikres bedst ved et defensivt forsvar, der tager vare på vort nærforsvar, og som er frigjort fra militære blokke.

- Danmark må udtræde af NATO og afvise opbygningen af en Europa-hær.
- Det dansk-polsk-tyske militærkorps og Den danske Internationale Brigade skal opløses.
- Opbygningen af nordisk militarisme, Nordcap, skal stoppes.
- Militærbevillingerne skal bruges til ægte fredsbevarende opgaver for FN, som for eksempel minerydning
- Danmark skal nedruste alle værn
- Alle aftaler med USA om baser, depoter og fortsat udnyttelse af faciliteter i Grønland og Færøerne, såsom lyttestationer og radaranlæg, skal opsiges.

Med den teknologiske udvikling indenfor våben-, kommunikations- og efterretningssystemer rejses diskussionen om værnepligt eller professionalisme. Der er allerede en stor del fastansat personel indenfor alle værn. Værnepligten derimod sikrer, at et bredt udsnit af dansk ungdom deltager i forsvaret af dansk suverænitet. Men det sikrer ikke et demokratisk forsvar. Militæret er et redskab for magthaverne og kan bruges mod folkeviljen, især hvis Danmark er forpligtet af deltagelse i f.eks. NATO. Stadigvæk er værnepligten dog at foretrække frem for en professionel hær.

- Det danske forsvar skal bygge på almindelig værnepligt
- Den militære del af hjemmeværnet skal nedlægges og resten overføres til civilforsvaret
- Relevante, uafhængige institutioner og folkelige organisationer skal inddrages og høres ved politiske forhandlinger om forsvarsfor-

hold. Fredsforskningsinstitutternes og fredsbevægelsens viden og erfaringer skal inddrages.

- Dansk våbenproduktion, handel med våben og transport af våben skal forbydes og stoppes

Danmark og de internationale organisationer for fred og sikkerhed

Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa, OSCE og De Forenede Nationer, FN, tager udgangspunkt i folkeretten og er politiske fora, der har sat sig for at løse landenes indbyrdes tvistigheder ad politisk vej. Disse organisationer skal støttes, men reformeres.

FN's institutioner rummer en fantastisk stor viden om alverdens lande. Denne viden spænder fra børnedødelighed til fødevarerproduktion, uddannelsesforhold og industrielt udviklingsniveau. En viden, der ikke bruges til forebyggelse af kriser, men misbruges af OECD-landene med USA i spidsen til fortsat undertrykkelse.

FN's generalforsamlinger vedtager i snesevis af resolutioner, der ignoreres.

I sidste ende er det således FN's Sikkerhedsråd der skal være problemknuseren. Men selv dette råd kan tilsidesættes, hvis man som USA/NATO har magt til det.

En reform skal derfor isolere de lande, der i praksis saboterer FN's formålsparagraf. Denne proces er startet. De alliancefrie lande har til stor fortrydelse for specielt USA, påvirket en række resolutioner. De store protester mod USAs afstandstagen fra Kyoto-aftalen (miljø-aftalen) og utilfredsheden med USA's tilbageholdelse af landets kontingent til FN viser en spirende protest mod USAs magtbrynde.

Sikkerhedsrådets sammensætning efter Den 2. Verdenskrig var udtryk for en opdeling i interesseområder og magtforholdene på den tid. Den kolde krig kom til at styre rådets beslutninger og derved kom

rådet gang på gang i modstrid med FN's charter. Magtforholdene er nu ændret radikalt. En reformering af FN-systemet er derfor mere påtrængende end nogensinde.

Sikkerhedsrådets skal sammensættes og vælges i overensstemmelse med generalforsamlingens sammensætning, uafhængigt af enkelte landes interesser. Det skal suppleres med regionale råd rundt om i verden, der kan danne forposter, som tidligt kan advare om problemer, og som kan bruges konsultativt.

NATO og andre militære blokke skal opløses. Danmark skal frigøres fra alle militære alliancer og føre en aktiv anti-militaristisk udenrigspolitik. Det er vejen til, at mønstret for forholdet mellem alle lande og folk i verden kan blive i overensstemmelse med ordlyden i indledningen til FNs Pagt, der lyder således:

- *at udvise fordragelighed og leve sammen i fred med hverandre som gode naboer,*
- *at forene vore kræfter til opretholdelse af mellemfolkelig fred og sikkerhed,*
- *at sikre, ved anerkendelse af grundsætninger og fastlæggelse af fremgangsmåder, at væbnet magt ikke vil blive anvendt undtagen i fælles interesse, og*
- *at anvende mellemfolkelig organisation til befordring af økonomiske og sociale fremskridt for alle folkeslag.*

10. Kommunistisk Parti i Danmark

Det er mere nødvendigt end nogensinde, at der i Danmark findes et parti, som kan samle de mest bevidste og resolute kræfter i arbejderklassen, og som kan virke som en organiserende kraft i arbejderklassens og folkets kampe, hvad enten det gælder dagsaktuelle spørgsmål eller kampen mod det kapitalistiske system – for socialismen.

Kommunistisk Parti i Danmark er et sådant parti.

Kommunistisk Parti i Danmark er organisatorisk opbygget på den demokratiske centralismes princip. Det indebærer, at partiets medlemmer til stadighed, gennem diskussioner og efterfølgende beslutninger på grundlag af egne og fælles erfaringer, skaber forudsætningerne for, at partiet kan handle effektivt som en enhed. Med dette princip sikres, at når beslutningerne er truffet, står hele partiet bag deres gennemførelse.

Kommunistisk Parti i Danmark er ikke blot et parti på venstrefløjen, men vil være arbejderklassens revolutionære parti, som varetager arbejderklassens samlede interesser og konsekvent bygger på den

videnskabelige socialismes ideologi. Kommunistisk Parti i Danmark er et marxistisk-leninistisk parti.

Kommunistisk Parti i Danmark tager sit udgangspunkt i dansk arbejderklasse og forbinder sig med klassen i dens kampe, problemer og bestræbelser. Partiet forbinder kampen for socialismen med den danske arbejderklasses og det danske folks daglige kamp. Kommunisterne vil vedvarende arbejde for at gøre deres parti stærkere og bedre til at tjene arbejderklassens interesser.

Kommunistisk Parti i Danmark baserer sit arbejde på arbejderklassens og den kommunistiske bevægelses erfaringer. Sejre såvel som nederlag. Det er et parti med rødder i dansk arbejderklasse og i dansk arbejderklassens tjeneste, men som marxistisk parti er det også et internationalistisk parti. Kapitalismen er et verdenssystem. Derfor er kampen mod kapitalismen og kampen for socialisme både national og international. Parolen fra Det Kommunistiske Manifest: "Proletarer i alle lande, forén Jer" er fortsat en højaktuel parole.

Kommunistisk Parti i Danmark er derfor solidarisk med og støtter arbejdere og undertrykte folkeslag i hele verden. Partiet er en del af den internationale kommunistiske bevægelse, og er solidarisk med kommunistiske partiers kampe i hele verden. Partiet anerkender ingen model for opbygningen af et socialistisk samfund, men mener, at en sådan opbygning må tage udgangspunkt i hvert enkelt lands egne beslutninger, kulturer og forudsætninger og frem for alt, egne erfaringer i klassekampen.

Kommunistisk Parti i Danmark er et selvstændigt og suverænt parti, som betragter samarbejdet og enheden med andre progressive partier og bevægelser som væsentligt for på ny at ændre styrkeforholdet mellem reaktion og fremskridt. Partiet samarbejder internationalt med andre kommunistiske partier og arbejderpartier som led i den globale klassekamp.

Mod imperialisme og krig
For fred og socialisme
Folkemagt mod pengemagt!

Forside: Carsten Rütting-Schweitz
Illustrationer: Ulla Rishøj

Tryk: Dansk Tidsskrifts Tryk

Udgivet af: Bladet Kommunist

Kommunistisk Parti i Danmark
Frederikssundsvej 82
2400 København NV
Tlf.: 3688 2833

e-mail: kpид@kpид.dk
e-mail: kommunist@kpид.dk
Internet www.kpид.dk

ISBN 87-984965-5-7

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk